

LEPPÄSLÄINEN

N:o 1 joulukuu 1995

Leppäsläisten sukukokous 22.7.1995

Ohjelma

Kirkko:

Klo 11.00 hartaustilaisuus Kankaanpään kirkossa. Kirkkoherra Jari Muta (Oskari Mäkelän Toivo-pojan poika). Uruissa Sanna-Mari Muta (Jari Mutan miniä). Laulu Jaana ja Sauli Ahvenjärvi (Jaana on Juho Leppäsen Laimi-tyttären Esa-pojan tytär, Sauli on Jaanan aviopuoliso).

Hartaushetken jälkeen osanottajien yhteisvalokuvaus kirkon eteläportailta. Valokuvat ottavat Marjatta ja Matti Kärki (Marjatta on Iivari Leppäsen Eeti-pojan tytär).

Valokuvauksen jälkeen kukkien lasku sankarihaudalle. Mauri ja Aino Lepäntalo (Mauri on Artturi Leppäsen Matti-pojan poika ja Aino on Maurin tytär).

Toukola:

Vihteljärven tietä n. 8 km Laviaan päin. Punainen ”seurantalo” vasemmalla puolella tietä. Lippu salossa lisätunnuksena.

Juontaa Matti Lepäntalo (Artturi Leppäsen poika).

Pelimannimusiikki: Pohjankankaan pelimannit, Kankaanpää. (Antti Hirvikangas, Arvi A. Koivisto, Tuomas Hyytinen, Pentti Kaappa, Seppo Hirvimäki)

Osallistumismaksu: Maksupisteissä Toukolassa. Koskee niitä, jotka eivät vielä ole osallistumismaksuaan suorittaneet. Tasaraha, kiitos!

Rintamerkit: Toukolassa pyydetään rintaan kiinnittämään tarra, joka osoittaa mihin sukukuntaan kukin kuuluu. Tarraan pitää jokaisen tekstata nimensä. Se helpottaa tutustumista.

Toukolassa istutaan pöydissä. Paikkojen valinta vapaa.

Kirkkokahvit. Kahvin aikana pelimannimusiikkia.

Lehmänkellolla ohjelman alkamiskutsu. (Lehmänkello on Mäkelä-Kahilan navetasta)

Tervehdyssanat: Matti Lepäntalo

Sukujuuret, -runko ja -oksat. Arto Ojanen (Hilda Ojasen os. Leppimäki, Mauno-pojan poika) esittää meille perusteellisten ja paljon töitä vaatineiden tutkimustensa tuloksia Manassen ja Marjaanan esivanhemmista ja lapsista. Piirtoheitinkuvia.

Juhlapaikan seinille on kiinnitetty Arton kokoamat sukutaulut, jotka valaisevat esitelmän aihetta hyvin. Samoin tauluja kirkonkirjojen sivuista. Ne osoittavat selkeästi, mitä vaikeuksia sukututkijalla voi olla suvun jäseniä etsiessään.

Yhteislaulu: ”Kotimaani ompe Suomi”

Pakinaa MANASSESTA: Matti Lepäntalo

Pakinaa MARJAANASTA: Liisa Mäkipää (Liisa on Juho Leppäsen tytär)

Yhteislaulu: ”Talvella Talikkalan markkinoilla”

Pakinaa OSKARISTA: Terttu Huhtamaa (Terttu on Oskari Mäkelän Vilho-pojan tytär)

Pakinaa IIVARISTA: Liisa Räikkönen ja Paula Rintamaa (Liisa on Iivari Leppäsen tytär ja Paula on Iivarin Aune-tyttären tytär)

Pakinaa JUHOSTA: Pekka Rantala (Pekka on Juho Leppäsen Laimi-tyttären poika)

Pakinaa VIHTORISTA ja JALMARISTA: Kalevi Koivula (Kalevi on Vihtori Leppäsen -Amerikassa Victor Leppanen- Eeva-tyttären poika)

Pakinaa HILDASTA: Mauno Ojanen (Mauno on Hilda Ojasen os. Leppimäki poika)

Pakinaa VILJAMISTA: Aino Huhtala (Aino on Viljami Leppimäen tytär)

Pakinaa ARTTURISTA: Matti Lepäntalo

Pakinaa EINOSTA: Anna Hämäläinen (Anna on Eino Leppimäen tytär)

Yhteislaulua: ”Minun kultani kaunis on”

Vanha Vihtiläjärviläinen Ruokarukous: Juhani Haveri (Juhani on Juho Leppäsen Tyyne-tyttären Paula-tyttären puoliso).

Pitoateria

Pelimannimusiikkia

Sukuseuran perustamiskokous

Kokouksen avaus: Matti Lepäntalo

Puheenjohtajan valinta

Sihteerin valinta

Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Hallituksen jäsenten valinta

Hallitukselle annettiin tehtäväksi sukuseuran perustamiseen liittyvät käytännön toteutukset: rekisteröiminen, seuran puheenjohtajan, varapuheenjohtajan, sihteerin, rahastonhoitajan ja tilintarkastajien valinta. Sukuseuran säännöt, seuraavan sukukokouksen ajankohdan määrääminen ja kokouksen järjestäjät.

Kahvit

Tunti tanssia

Viimeinen valssi

Kansikuva:

Leppimäen torppa. Rakennettu tähän muotoon viime vuosisadan lopulla.

Manasse Juhonpoika Leppimäki, s. 31.7.1856 Kankaanpää, k. 29.12.1919

Kankaanpää. Suutari, torppari.

Puoliso 11.2.1877 Kankaanpää **Marjaana Antintytär**, s. 20.8.1854 Kankaanpää,
k. 25.6.1941 Kankaanpää.

Lapset:

1. **Frans Oskari Mäkelä**, s. 6.3.1877 Kankaanpää, k. 26.8.1961 Kankaanpää.

Suutari, maanviljelijä.

Puoliso **Pauliina Koskela**, s. 2.6.1874 Kankaanpää, k. 3.3.1951 Kankaanpää.

2. **Juho Ernesti Leppänen**, s. 26.9.1878 Kankaanpää, k. 17.11.1881 Kankaanpää.

3. **Iivari Leppänen**, s. 8.5.1881 Kankaanpää, k. 17.7.1935 Kankaanpää.

Kauppias.

Puoliso 1 **Elsa Leponiemi**, s. 28.11.1883 Kankaanpää, k. 13.7.1915 Kankaanpää.

Puoliso 2 **Hilja Hirvijärvi**, s. 17.4.1894 Lavia, k. 5.2.1968 Kankaanpää.

4. **Juho Maurits Leppänen**, s. 24.3.1883 Kankaanpää, k. 9.8.1965 Kankaanpää.

Suutari, maanviljelijä.

Puoliso **Hilma Joosefiina Lähteenmäki**, s. 7.6.1884 Porin maasrk, k. 11.9.1972
Kankaanpää.

5. **Victor Leppanen (Vihtori Leppänen)**, s. 19.4.1887 Kankaanpää, k. 19.12.1964

Duluth, Minnesota, USA. Suutari.

Puoliso **Hilja Maria Riihimäki**, s. 23.1.1884 Kankaanpää, k. 1939 USA.

6. **Jalmar Maki (Jalmari Leppänen)**, s. 8.2.1889 Kankaanpää, k. .5.1970 Kanada.

Maanviljelijä, liikemies.

Puoliso **Hilma Matilda Uusitalo**, s. 1890 Pori, k. 4.1.1945 Kanada.

7. **Hilda Aleksandra Leppimäki**, s. 24.12.1890 Kankaanpää, k. 29.11.1964

Kankaanpää.

Puoliso **Frans Iivari Ojanen (ent. Kortesoja)**, s. 30.4.1889 Kankaanpää,

k. 8.4.1982 Kankaanpää. Kauppias, maanviljelijä.

8. **Manasse Viljam Leppimäki**, s. 19.4.1894 Kankaanpää, k. 22.3.1949 Kankaanpää.

Suutari.

Puoliso 1 **Jenny Maria Koskinen**, s. 2.4.1890 Lavia, k. 31.1.1929 Kankaanpää.

Puoliso 2 **Hilja Hirvijärvi**, s. 17.4.1894 Lavia, k. 5.2.1968 Kankaanpää.

9. **Artturi Leppänen**, s. 27.4.1897 Kankaanpää, k. 22.2.1967 Kankaanpää.

Liikemies.

Puoliso **Veera Aili Venetmäki**, s. 16.6.1899 Kankaanpää, k. 17.6.1978 Helsinki.

10. **Eino Verner Leppimäki**, s. 19.6.1900 Kankaanpää, k. 11.2.1990 Kankaanpää.

Liikemies, maanviljelijä.

Puoliso **Anni Ester Koivisto**, s. 22.5.1914 Kankaanpää, k. 20.2.1992 Kankaanpää.

Hyvät leppäsläiset

Sukujuhlaamme 22 heinäkuuta 1995, kirkkoon ja sitten Vihtiläjärven "Toukolaan", kokoontui meitä leppäsläisiä 205 henkilöä. Komea, iloinen ja jollakin merkillisellä positiivisella tavalla yhtenäinen joukko. Vilkas seurustelu ja hilpeät jälleennäkemisen ja tunnistamisen huudahtelut todistivat, että kokoontumisemme oli aiheellinen.

Juhlamme koko ohjelmapuoli on koottu näille sivuille, lukuun ottamatta Arto Ojasen esitystä sukumme juurista, joka julkaistaan myöhemmin sukuuutelon yhteydessä. Uskon, että näiden sivujen lukeminen palauttaa mukavasti mieliin kokouksemme tunnelmat ja aiheet.

Tämän sukukokouksen koollekutsumisen perimmäiset edellytykset syntyivät jo yli 20 vuotta sitten. Silloin opiskelevat nuorukaiset ja serkukset Antti ja Erkki Rautava sekä Arto Ojanen aloittivat Sikalan talon Lepistön torpasta lähteneiden suutareiden sukuhaarojen tutkimisen. Se tutkimus on vaatinut äärettömän paljon työtä, matkustelemista, seurakuntien kanslioissa ja eri arkistoissa ahertamista, suurta innostusta ja sitkeää kärsivällisyyttä. Jo silloisesta kartoituksesta syntyi vaillinaisenakin paksu nide. Se jäi sitten lähes pariksi vuosikymmeneksi syrjään tutkijoihinsa ammatillisen elämänmenon ja perhesidonnaisuuksien takia. Vuoden 1994 alusta lähtien Arto on jatkanut koko "lepistöläisen" suvun ja erityisesti sen "leppäsläisten" sukuhaaran eli Manasse ja Marjaana Leppimäen jälkeläisten kartoittamista. Tästä työstään oli Arto laatinut meille komeat ja valaisevat sukutaulut Toukolan seinille. Artoa siis ensikädessä meidän on kiittäminen siitä, että leppäsläisinä löysimme toisemme.

Tässä joulun "Leppäsläisessä" ei ole sukutauluja. Leppäsläisten sukuuutellossa on vielä joitakin aukkoja. Osahan niistä saatiin täytenä kokouksessamme. Luettelo saataneen valmiiksi ensi kesään mennessä. Sukukokouksessa tehdyt ennakkovaraukset pätevät. Lisätulauksia voi tehdä suoraan Artolle, osoite: Arto Ojanen, Venalhontie 13, 21250 Masku, puh: 921-4320 221.

Toivon Rauhallista Joulua meille kaikille, niin myös Rauhaa Uudelle Vuodelle.

Matti Lepäntalo

Alkuhartaus Kankaanpään kirkossa

Olen jännityksellä odottanut teidän kanssanne tätä sukukokousta. On mielenkiintoista saada tietää, keitä esivanhempamme ovat olleet, millaisia ihmisiä he ovat olleet, mitä he ovat harrastaneet, mistä elatuksensa hankkineet. Tietysti myös monien teistä tapaaminen lämmittää jo etukäteen.

Tämä on meillä juurien etsintää, olemme osa suurempaa kokonaisuutta. Kuulumme johonkin, emme ole irrallisia. Se on meille tärkeää.

Mutta se on myös osa elämän tarkoituksen etsintää. Olemme saaneet elää Suomen historian kaikkein vauraimmassa ajassa. Esivanhempamme hämmästelisivät, jos saisivat nähdä, miten Suomi on kehittynyt.

Mutta elintason korkeus, lisääntynyt vapaa-aika tai näiden mahdollistamat monet nautinnot eivät ole antaneet kestäväää vastausta elämän tarkoituksen ongelmaan. Edelleenkin on monenlaista kärsimystä, sairautta, ihmissuhdeongelmia ja kuolemaa emme pysty väistämään. Televisio on tuonut maailman monimuotoisen hädän koteihimme nähtäväksi.

Väitän, että elämän tarkoitus löytyy vain Jumalan rakkauden kokemisesta ja Jumalan yhteydessä elämisestä. Meille on tuttu pienois-evankeliumi Joh. 3:16 (laulaen)

Sillä niin Jumala, rakastanut on maailmaa,
että antoi ainoon Poikansa tänne
kuolemaan,
ettei yksikään, ken Häneen uskoo joutuis
hukkaan,
vaan hällä elämä, ois iankaikkinen.

Jumalan isänrakkaus on monelle kulunut sanonta. Minulle se avautui muutama vuosi sitten erään onnettomuuden kautta. Täällä Länsi-Suomessa, Rauman lähistöllä, sattui merellä onnettomuus, jossa perheen isä hukkui kolmen lapsensa kanssa. Luin tuosta onnettomuudesta Pyhäinpäivän aattona evankelisen liikkeen Sanansaattaja-lehdestä. Minua kosketti uutisessa kaksi kohtaa. Ensimmäisenä se, että kun moottorivene oli kaatunut, oli isä pitänyt veneen äärellä vielä lyhyen rukoushetken ja sanonut: "Nyt on sitten Jumalan kädessä, kuka meistä selviää perille". Onnettomuudesta selvisi

vain naapurin tyttö kertomaan, miten kaikki oli tapahtunut. Hän ainoana jaksoi uida läheisen saaren rantaan. Voimakkaimmin minua kosketti se, että uutisessa mainittiin isän olleen vahva uimari, joka olisi pystynyt pelastamaan itsensä, mutta hän ei halunnut jättää lapsiaan. Tätä lukiessani itkin paljon. Isän rakkaus kosketti. Samalla se muistutti Jumalan uhrautuvasta rakkaudesta. Raamatussa sanotaan, että ”Jumala oli Kristuksessa ja sovitti maailman itsensä kanssa eikä lukenut heille heidän rikkomuksiaan” (2 Kor. 5:19). Tämä uhrautuva rakkaus muistuttaa meitä synnin vakavuudesta. Oli sitten kyse mielialan synneistä: rakkaudettomuudesta, vihasta, kateudesta, toisen oman himoitsemisesta tai selvistä tekosynneistä: pannelusta, varkauksista, petoksista, huoruudesta, juopottelusta. Isä ”hukkui” Jeesuksen ristinkuolemassa näiden tähden, että me voisimme saada ne anteeksi.

Viime viikolla keskustelin Tampereen yliopiston psykologian apulaisprofessorin Markku Ojasen kanssa. Kiitin häntä eräästä kannanotosta Kotimaa-lehdessä. Hän mainitsi, että hän on ihastellut, miten Jeesus psykologisesti hienosti kohtasi ja kohteli ihmisiä. Koska hän on uskova, hän lisäsi, ”Toisaalta olihan Hän Jumala, eikä sitä siksi tarvitse ihmetellä”.

Jeesuksen psykologia oli merkillistä. Tiedämme hänen rakkaudentekonsa. Hän julisti syntejä anteeksi, paransi sairaita ja herätti jopa kuolleita. Kun Hän aloitti julistustoimintansa, hän kuulutti: ”Tehkää parannus ja uskokaa evankeliumi”. Todella älytön aloitus. Käydä nyt vaatimuksilla ihmisten kimppuun! Mutta oliko tämä älytöntä?

Olemme Kaavilla yrittäneet auttaa alkoholi-ongelmaisia veljiä ja sisaria. Sen olemme oppineet, että alkoholisti ei parane, jos hän ei koskaan pysähdy tai häntä ei pysäytetä. Pysähtymisestä voi alkaa paraneminen. Tämän tiesi Jeesus. Stop-merkki ensin, ennekuin voi kääntyä ja aloittaa uuden suunnan.

Tulomme tänne sukkokoukseen näytti juuri tällä viikolla vaikeutuvan. Minulla on vanha Taunus, jonka ohjaustangon alaosan nivel oli jäykistynyt. Huoltomies sanoi sen olevan niin huonossa kunnossa, että on vaarallista ajaa pidempiä matkoja. Piti vaihtaa uusi tilalle. Ei olisi auttanut vähättely, ei peittely, ei vaikka olisi antanut maalata auton päältäpäin, enemminkin tai myöhemmin olisi tullut pysäytys.

Sana auto on latinaa ja merkitsee itseä. Minun autossani - itsessäni - Jumala haluaa vaihtaa rikkoutuneet osat. Ihan tarjoaa uusia varosia eli anteeksiantamusta. Raamatussa sanotaan: Joka rikkomuksensa salaa, se ei menesty, mutta joka ne tunnustaa ja hylkää, se saa armon. Kun avaamme sydämemme Jeesukselle, niinkuin Jaana ja Sauli äsken lauloivat ”sydän kun auki on, sinne Jeesus tekee asunnon”, niin löydämme Hänen rakkautensa.

Vanhoissa herätysliikkeissä tätä kuvataan ”paluuna kotiin”. Eräässä mielessä tällainen sukkokouskin on ”paluuta kotiin”. Kaipaamme entistä kotiamme. Minunkin kotini on jo kauan ollut kylmillään, mutta kaipuu elää. Tällä paluulla tarkoitetaan, että on löydetty pimeydestä valoon, jossa rikkinäisenä ja avuttomana saa yhä uudelleen elää ja kokea Jumalan Isän rakkautta Jeesuksessa.

Olen viime vuosina saanut oppia tuntemaan sisäistä rikkinäisyyttäni, ja myös sitä, miten Jeesus on meidän rikkinäisten auttaja ja eheyttäjä. Siitä myös veisaamme seuraavassa virressä.

Hartauden yhteydessä Jaana ja Sauli Ahvenjärvi lauloivat kaksi hengellistä laulua sekä veisattiin virret 571 ja 511.

Jari Muta

Tänään Häneen uskon

Tunnen suurta Jumalaa vain vähän.

Hän on juuri minut löytänyt.

Hän hiljaa astui elämäni tähän.

Kaiken uusin silmin näen nyt.

kerto

Sydän kun auki on,

sinne Jeesus tekee asunnon.

Tänään Häneen uskon,

näen aamuruskon.

Päivä sarastaa.

Uskoa ei synny omin voimin.

Ilmaiseksi anova sen saa.

Sitä ansaita ei töin ja toimin.

Jumala sen meille lahjoittaa.

kerto

Olin täynnä suurta ahdistusta.
Vapahtajaa hiljaa rukoilin.
Hän sanoi: Älä pelkää rangaistusta.
Ristillä jo sinut armahdin.

kerto

San. Anna-Mari Kaskinen
Säv. Pekka Simojoki

Tervehdyssanat

Rakkaat leppäsläiset.
Tämä on suuri hetki meille kaikille, sillä nyt kokoonnumme ensimmäisen kerran sukujuhlaan, me Manasse ja Marjaana Leppimäen jälkeläiset. Olen tätä sukulaisjoukkoa runsaan vuoden ajan kiertänyt ja haastatellut. Minulle on syntynyt semmoinen käsitys, että yksi ja toinen meistä on aatellut, että olisi mukava kokoontua ja nähdä, että minkälaista joukkoa me leppäsläiset oikeen olemme. Niinpä sitten Liisa Mäkipää, Jukka Leppänen, Jukka Jaakkola ja minä ryhdyimme toimeen ja tässä sitä nyt ollaan yhdessä tämmöinen komia joukko. Toivoisi vain, että Manasse ja Marjaana Hildatyttärensä ja kahdeksan poikansa kanssa olisivat vähintäinkin tuolla pilven reunalla katsele-massa jälkeläisiään, joita onkin kertynyt runsaan sadan vuoden aikana melkoinen joukko, laskuissani olen päässyt lukuun 720 jälkeläistä, mutta siitä puuttuu useita, koska tutkimus ei ole edennyt niin pitkälle.

Me leppäsläiset olemme monessa mielessä tyypillinen suomalainen suku. 1600- ja 1700 luvuilla esivanhempamme ovat olleet tilallisia, joiden pojista on sitten tullut torppareita ja suutareita, suutareita ilmeisesti jo 1700 ja 1800 lukujen taitteessa. Ja siitä lähtien suutareita onkin ollut joka polvessa.

Moni leppäsläinen jatkaa nykyisinkin sukumme perinteistä ammattia. Manassen isä ja todennäköisesti jo isoisäkin olivat suutareita, Manasse itse ja kaikki Manassen ja Marjaanan pojat samoin, ne "kahreksan ilkeenkurista poikaa ja yksi hyvänlainen tytär", niinkuin Marjaana lapsiaan kutsui.

Kaikki he olivat itsenäisiä yrittäjiä. Eivät olleet toisen palveluksessa. Lunastivat torppansa itsenäisiksi tiloiksi. Juuri tämä yritteliäisyys on tyypillistä Manassen ja Marjaanan sukuhaa-

ralle. Eräs sen miespuolinen jäsen luonnehti manasselaisia seuraavasti: "*Minä olen tullut siihen tulokseen 'leppäsläisistä', kun niitä kattelee, ni kyllä ne on hiukan toisemmoisempia ku muut ihmiset. Non fiksumpia, niillä on aivot, joita ne osaa käyttää, niillon luavaa miälikuvitusta. Siihen tulokseen mä olen tullu, että niille on jostain tullu jotain ihmeellistä geenii*".

Arvo Leppänen tässä kerran kysyi minulta, että olenko huomannut, että meidän suvusta puuttuu yhden sortin ammattilaiset: EI OLE AINOATAKAAN POLIITIKKOJA. Kunnallispolitiikassa on sentään muutama jonkun aikaa ollut, pisimpään Eino Leppimäki. Teidän ratkaistavaksenne jätän, mistä ominaisuudesta tämä politiikan karttaminen muuten aktiivisissa ihmisissä kertoo.

Pitkäikäisiä ihmisiä suvussamme on paljon. Jo 1700-luvulla syntyneissäkin on yli 90 vuotias. Marjaanakin, joka oli nälkävuosien koettelema, eli lähes 87 vuotiaaksi. Tälläkin hetkellä on joukossamme paljon yli 80 vuotiaita, henkisesti erittäin pirteitä miehiä ja naisia. Se onkin ollut suuri onni, sillä heidän kertomuksensa sisältävät menneistä ajoista, tapahtumista ja ihmisistä tärkeitä, ihmeellisiä tosiasioita.

Yksi tämmöinen "pirtelö" on mm. sukumme tämän hetken vanhin, serkkumme Arvo Leppänen, 89 vuotta, yksi kuukausi ja 27 päivää harteillaan tänä päivänä.

Arvon, Tyyne Salmen ja Tauno Jalmari Leppäsen tapaisten tietäjien kertomaa on minulla nyt kerättyä yli 700 sivua kirjattua tietoa ja tarinaa ja lisää tulee koko ajan. Toivon, että niistä saadaan toimitettua kirja, parhaassa tapauksessa useita kirjoja meidän kaikkien iloksi.

Tämmöisin sanoin ja raportein toivotan teidät kaikki tervetulleiksi tähän sukumme ensimmäiseen kokoukseen. Toivon, että viihdymme kaikin ja tapaamme mahdollisimman monta ennestään tuntematonta sukulaista. Siitä juuri syntyy tämmöisten kokousten rikkaus ja matkaeväs tuleviin aikoihin.

Matti Lepäntalo

Sukututkimuksen lähteistä ja karikoista

Kiinnostus omia juuria ja omaa taustaa kohtaan on lisääntynyt parina viime vuosikymmenenä voimakkaasti. Halu tietää, keitä esivanhempamme ovat olleet, missä he ovat eläneet ja mitä he ovat tehneet on tuonut yhä uusia harrastajia sukututkimuksen piiriin. Sukututkimus onkin yksi mielenkiintoisimmista harrastuksista, mutta samalla myös yksi vaikeimmista ja työläimmistä.

Sukututkimuksen keskeisintä lähdeaineistoa ovat kirkonkirjat. Niistä saadaan sukututkimuksen runko: esi-isien nimet, syntymä- ja kuolinajat, avioliiton solmimiset, ammatit ja asuinpaikat. Kirkonkirjoista tärkeimmät ovat rippikirjat ja historiakirjat.

Rippikirjoissa pitäjän asukkaat on ryhmitelty kylittäin ja taloittain. Rippikirjoihin merkittiin seurakuntalaisten ripillä käynnit sekä heidän taitonsa kristinopissa ja lukemisessa. Joissakin seurakunnissa rippikirjoja alettiin pitää jo 1600-luvun loppupuolella, mutta suurin osa rippikirjoista alkaa johonkin aikaan 1700-luvulla. 1600-luvun rippikirja haki vasta muotoaan, monesti näissä vanhimmissa kirjoissa henkilö-nimi oli ilman syntymäaika ja -paikkaa. Vasta 1700-luvun alkuvuosikymmeninä ilmestyivät rippikirjoihin syntymävuodet ja vähän myöhemmin myös syntymäpäivät. Kaiken kaikkiaan rippikirjoja ehdittiin pitää maassamme noin 300 vuoden ajan, sillä vuonna 1962 evankelis-luterilaisessa kirkossa luovuttiin rippikirjojen pidosta ja siirryttiin uuteen kortistopohjaiseen järjestelmään. Sukumme juurilla, Ikaalisten seurakunnassa ensimmäinen rippikirja alkaa vuodesta 1734.

Sana historiakirja saattaa olla terminä hie-man harhaanjohtava. Kyseinen asiakirjasarja pitää sisällään kolme erilaista luettelosarjaa: syntyneiden ja kastettujen luettelot, vihittyjen luettelot sekä kuolleiden ja haudattujen luettelot. Historiakirjat alkavat maassamme 150 seurakunnassa jo 1600-luvun puolella, Ikaalisissa vuodesta 1680. Suomen Sukututkimusseuran toimesta on maamme kaikkien seurakuntien historiakirjoista tehty puhtaaksikirjoitetut jäljennökset kunkin sarjan aloittamisajankohdasta noin vuoteen 1850.

Kun kirkonkirjat loppuvat 1600-luvulle tultaessa, sukututkija siirtyy seuraavaksi käyttämään maallisen hallinnon yhteydessä syntyneitä asiakirjoja, lähinnä verotusluetteloita eli voudintilejä ja läänintilejä. Kuningas Kustaa Vaasa järjesti valtion veronkannon uudelleen, ja ellei hän olisi epäillyt voutejaan lurjuksiksi ja vaatinut heiltä tarkkoja kirjallisia selontekoja veronkannosta, ei meillä olisi mahdollisuuksia seurata esi-isiamme 1540-luvulle asti. Nyt tämä on aivan yleistä tavallisten talonpoikaissukujenkin kohdalla. Sitä kauemmaksi sen sijaan pääsee enää vain sattumalta.

Voudintileissä on useita alasarjoja, joista sukututkimuksen kannalta tärkeimpiä ovat maakirjat, kymmenysluettelot ja autiotilaluettelot. Maakirjoihin merkittiin vain veroa maksavat maanomistajat. Läänintilit sisältävät pääpiirteissään samat alasarjat kuin voudintilitkin, mutta läänintileissä on sukututkimuksen kannalta erittäin tärkeä lisäsarja, henkikirjat. Henkikirjoissa esiintyvät ne henkilöt, joista on maksettava vero, henkiraha.

Erityisen tärkeiksi maakirjat ja henkikirjat tulevat silloin, jos käytettävissä ei ole kirkonkirjoja, ne joko puuttuvat kokonaan tai ovat kovin puutteellisia. Voudintilien ja läänintilien käytössä on kuitenkin oltava tarkkana, sillä aina ei ole varmaa, onko isäntä Matti Matinpoika juuri edellisen Matti-isännän poika, vai tuliko hän taloon vävyksi. Lisäksi varsinkin voudintilien lukeminen vaatii jo melkoista harjaantumista vanhojen tekstien suhteen.

Kirjailija Jalmari Finnen aloitteesta on näiden veroasiakirjojen perusteella laadittu ns. Suomen Asutuksen Yleisluettelo (SAY) vuosilta 1540-1809. SAY:lla on suuri merkitys tutkimustyötä helpottavana lähdeaineistona varsinkin läntisen Suomen osalta, sillä luettelosta on helposti löydettävissä talojen isäntien nimet. SAY:n avulla voidaan ohittaa joskus hyvinkin hankalat alkuperäiset veroluettelot ja saada halutut tiedot tiiviissä muodossa ja luettavalla käsialalla.

Ruotuväkiarmeijan sotilaat ovat usein ongelmallinen ryhmä sukututkijalle. Heidän jäljilleen voi olla vaikeaa päästä kirkonkirjojen avulla. Silloin on käytettävä ns. katselmusrullia, miehistöluetteloita.

Kun sukututkimuksen runko on saatu valmiiksi, tutkija ryhtyy etsimään väriä pelkkään ja ehkä kuivaankin nimiluetteloon, ”lihaa luiden

päälle”. Tässä kohdin on eduksi, jos esi-isät ovat hairautuneet rikoksen poluille tai käräjöineet naapuriensa kanssa. Tuomiokirjoista löytyy nimittäin meheviä tarinoita entisaikojen elämästä. Toki myös nuhteettomista kansalaisista löytyy tietoja, sillä tilojen ja kaupunkikiinteistöjen lainhuudatusasiakirjoissa on monenlaisia liitteitä, kauppakirjoista sukuseelvityksiin ja syytinkisopimuksiin. Montako tynnyriä ruista vuodessa kului vanhanisännän syytinkiin ja montako kertaa hänelle oli annettava hevonen käyttöön kirkkomatkoja varten voi selvitä juuri syytinkisopimuksista. Mikäli esivanhemmat ovat olleet torppareita, sukututkija voi yrittää etsiä lisätietoja selvittämällä, onko torpasta tehty kirjallista kontrahtia.

Vielä värikkäämmän ja havainnollisemman kuvan esivanhempien elinympäristöstä tarjoavat perukirjat, sukututkijan aarreataksikin nimitetty lähdesarja. Niissä luetellaan kaikkien perillisten lisäksi omaisuus hyvin yksityiskohteisesti. Näin voi saada selville minkänimisiä lehmiä esiäidillä oli ja montako kirkkohametta ja villatröijyä hän jätti jälkeensä. On väitettykin, että omaisuutta, ennen kaikkea vaatteita hankittiin, jotta perukirjasta olisi tullut näyttävä.

Oletettavasti jokainen aloitteleva sukututkija joutuu tutkimustyönsä kuluessa erilaisten vaikeuksien ja karikoiden eteen. Hankaluuksia aiheuttaa pääasiassa kaksi seikkaa, nimittäin vanhojen asiakirjojen kieli ja käsialat.

Asiakirjakielenä käytettiin aikaisemmin ruotsin kieltä, suomea alettiin käyttää asiakirjoissa vasta 1800-luvun jälkipuoliskolla. Tästä syystä sukututkijan täytyy osata ruotsia, vaikkakin nykykielen osaaminen on vasta lähtökohta menneiden vuosisatojen tulkitsemiselle.

Ehkä vieläkin suurempaa hankaluutta aiheuttavat asiakirjojen vanhat käsialat. Hankaluus johtuu siitä, että Ruotsi-Suomessa otettiin uuden ajan alussa eli v. 1540 tienoilla käyttöön saksalainen kirjoitustapa. Koska saksalaisen käsialan valtakausi oli pitkä, siihen mahtuu myös ajallista kehitystä. 1500-luvun asiakirjat näyttävät erilaisilta kuin 1600-luvun ja nämä puolestaan poikkeavat 1700-luvun papereista. Kun sukututkija saa ensi kertaa eteensä vaikkapa 1700-luvulla sulkakynällä kirjoitetun tekstin, niin on todennäköistä, että se ensi silmäyksellä näyttää ”täysin lukemattomalta”. Mutta siihen kyllä oppii, vaikkakaan vanhojen tekstien lukemisen oppimiseen ei kenelläkään

ole mitään oikotietä - paras opettaja on oma-toiminen lukeminen.

Hankaluuksia aiheuttaa myös se, että pappia on toisinaan käytetty kovin säästeliäästi, pappi on yrittänyt saada sivulle mahtumaan tekstiä mahdollisimman paljon. Usein papeilla oli tapana vetää viiva kuolleen tai poismuuttaneen henkilön nimen yli. Hän ei valitettavasti tullut ajatelleeksi, että sukututkija 200-300 vuoden kuluttua tarvitsisi kipeästi juuri näitä tietoja.

Asiakirjoissa käytetty vanha hallintojako aiheuttaa hankaluuksia. Nykyiset aluerajat ovat yleensä peräisin vasta vuonna 1865 annetun kunnallisasetuksen ajalta. Myös harvemmin käytetyt ruotsinkieliset seurakuntien nimet voivat aluksi tuntua hankalilta.

Koska rippikirjojen tiedot on peräisin historiakirjoista, kopiointivaiheessa on päässyt virheellisiä tietoja rippikirjoihin. Tästä syystä rippikirjojen tiedot on tarkistettava historiakirjoista. Pappien käyttämät lyhennykset ja merkinnät ovat niin ikään joskus ongelmallisia. Lisäksi etunimet voivat esiintyä eri muodoissa. Kaste-kirjassa mainittu Kristiina voikin olla rippikirjassa muodossa Stiina tai Pekka voi olla Petter, Pehr tai Petrus. Toisinaan papit käyttivät nimistä latinan kielisiä muotoja, esim. Heikki Heikinpoika saattoi esiintyä muodossa Henricus Henrici.

Käyttämällä kirjallisuutta ja alan kaikkia mahdollisia lähteitä voi siis kaikista vaikeuksista huolimatta päästä kauaksi menneisyyteen, mutta toisinaan kaikki johtolangat voivat hävitä kokonaan. Sukututkijan työ ei taida olla koskaan lopullisesti valmis, hänellä on kuitenkin harrastus, jonka parissa aikaa kuluu loputtomasti.

Lopuksi siteeraan Alf Brenneriä, joka maineikkaassa kirjassaan ”Sukututkimuksen opas” vuodelta 1956 kirjoittaa sukututkimuksen tehtävistä mm. seuraavasti: ”Ellei meillä ole tietoa esi-isistämme, heidän työstään, heidän ominaisuuksistaan, heidän iloistaan ja suruistaan, me emme voi osoittaa heille sitä kunnioitusta, mikä heille kuuluu. Ilman sukututkimuksen meille antamia tietoja me kunnioitamme henkilöitä, jotka ovat meille joka suhteessa etäisiä, mutta genealogiasta saamme tietouden, joka tuo heidät eteemme elävässä valaistuksessa”.

Arto Ojanen

Manasse

Manassea en ole henkilökohtaisesti tuntenut, koska hän kuoli 1919, kaksi vuotta ennen syntymääni. Tämä pakina rakentuu siis kokonaan niiden kertomusten varaan, joita vanhemmat sukulaisemme ovat kertoneet.

Manasse syntyi Leijonan tähtimerkissä 1856 ja kuoli uudenvuoden aaton aattona 1919. Mainittakoon, että vaimonsa Marjaana oli myös Leijona. Siten on helppo ymmärtää, että näiden kahden Leijonan pentue oli sellainen kuin oli.

Manasse kuvataan pieneksi, tummaksi mieheksi, jolla oli musta kokoparta. Luonteeltaan hänen sanotaan olleen hyväntahtoinen ja mieluummin lempeä, vaikka saattoikin antaa pojilensa piiskaa, kun nämä toimivat vastoin hänen periaatteitaan. Piiskaa kertoi isä-Artturi saaneensa, kun 6-vuotiaana palasi kotiin iltamista, jossa oli ollut myymässä pastilleria. Pojan tienisti ei isää lepyttänyt. Silloinkin Artturi sai selkäänsä, kun hän alaikäisenä huutokaupassa huusi töllin itsellensä.

Manasse ja Marjaana, nämä kaksi Leijonaa tulivat keskenään hyvin toimeen, vaikka joskus sanailivatkin kiivaasti. Mutta leppyivät nopeasti. Avioliiton he solmivat tammikuussa 1877. Puuskan torppareiksi Leppimäkeen he menivät 1885, jolloin rakensivat ensin töllin ja sitten pienen pitkän hirsiratin, jonka toiseen päähän tölli siirrettiin pakariksi. Manassen edistyksestä luonnetta kuvastaa se, että taloon tehtiin heti tuplaikkunat. Siihen aikaan semmoisia ei tainnut olla Puuskaa lukuunottamatta muualla. Samoin Manasse teetti kaakeliuunit kamareihin, leivinuuni ja keittiön hella kaakeloitiin myös. Tätä pidettiin siihen aikaan vallan ihmeellisenä, että torpassa kaakelia.

Pellot viljeltiin, karjaa oli, lehmii 3-4, hevonen tai parikin, sikoja, lampaita. Puuskalla kerrottiin niihin aikoihin, että Leppimäessä ei talvellaakaan tallin polkua tarvinnut luoda lumesta auki, niin usein sitä kuljettiin. Manassella oli kolme puuliiveriä, kussakin eri vuosikerran lämmityspuut, joista vanhimpia ja siis kuivia käytettiin.

Manasse oli paitsi erittäin taitava ja arvoitettu suutari, myös erinomainen satulaseppä. Manassen tekemät "kranat" eli valjaat olivat korkeaa laatua ja suurella ammattitaidolla tehtyjä.

Manasse kiersi poikineen penkkisuutarina taloissa, joissa kengät tehtiin koko talon väelle isännästä pikkupiikaan saakka. Näin jatkettiin, kunnes Oskari-poika 16 vuotiaana teki penkkisuutariudesta lopun. Manassen piti parin poikansa kanssa mennä Tampereen markkinoille pieksuja, palvilihaa ja voita myymään, mutta saikin edellisenä päivänä korkean kuumeen. Oskari lähti sinne veljensä kanssa. Oskari sanoi lähtiessä isälleen, että hän myy sitten hevosen myös. Johon isä: "jos sen teet, ei sulla ole kotio tuloo" Ensimmäisenä markkinapäivänä poika myi reen tyhjäksi ja toisena päivänä ajoi hevos-torille ja myi hevosen. Sitten ostettiin Helmisen "tavaratalosta" reki täyteen nahkaa koko rahan edestä. Reki pantiin hinaukseen naapurin hevosen reen perään. Kotona Manasse suuttui eikä puhunut neljään päivän mitään. Sitten meni nahkapinon luokse, hipelöi ja tunnusteli nahkoja ja alkoi siitä paikasta leikata pieksunteelmäksiä. Niin päättyi penkkisuutarius 1890-luvun puolivälin paikkeilla ja alkoi Kankaanpään jalkineidenvalmistus kotiteollisuutena. Tehdasmainen kenkäteollisuus Kankaanpäässä alkoi sitten vasta toisen maailmansodan jälkeen.

Syksyisin Manasse osti vanhoja lehmii, joiden aika maidontuottajina oli loppunut. Niitä Manasse palveli saunassansa. Palvaus kesti matalahkossa lämpötilassa viikon verran. Tämän tästä päivän kuluessa Manasse keskeytti suutarinhommansa, laski pieksunteelman syrjään ja meni saunaan heittämään palvilöylyjä. Palviliha oli valmistuttuaan niin kypsää ja mehevää, että sitä kuulemma saattoi lusikalla syödä.

Suutarintyössä tarvittiin pikilankaa. Se valmistettiin kotona. Manasselle kelpasi vain Marjaanan kehräämä aivinalanka ja harjakset saatiin omista sioista. Manasse oli hankkinut Venesjärveltä sikäläistä sikarotua, joka oli korkeavartaloinen ja kasvatti niskaansa pitkät vanhat harjakset. Manassella oli tapana istuskella sikakarsinan partaalla ja kepillä kihnuttaa sian selkää, jotta sika paremmin söisi ja kasvattaisi komian rasvakerroksen.

Isäni Artturin "muistelmista" olen löytänyt seuraavan kuvauksen: "Muistan, tanttu päällä oltiin kun isä leikkas tiskin vieres. Kun isä oli saanut hyvän nahkakaupan, se oli ilonen ja silloin sai pikku lapsetkin olla isän tiskin vieres. Isä lauleskeli hyräili. Se oli meistä lapsista

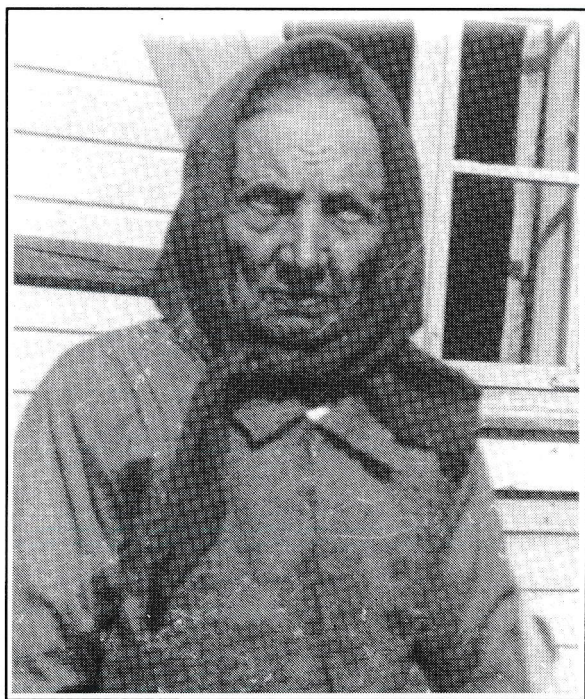
herkkua, kun kuulimme isän laulavan. Sillä isä oli vanha partasuu mies ja lapsista oli ihmeellistä kun vanha mies lauloi. Isä oli silloin joitakin vuasia päälle 40 vuotta. Mutta isällä oli myös lapsille antaa tehtäviä. Hän leikkas nahan eli vuadan ja sano sen maksaneen 28 mk 50 penniä. Hän leikkas siitä pieksun pohjia ja laski paljonko siitä tulee sille voittoa kun se on tehty työksi tukkuhinnoilla. Sillä niitä oli jo Tampereella, Porissa ja Raumalla tukkuostajia. Isä kun ei osannut laskea kynällä eikä kirjoittaa. Muistilla ja päässä laskulla vain pelasi. Isällä oli hyvä muisti ja hyvä päässä lasku taito.

Kun vuotta oli leikattu, siitä tuli esimerkiksi emälestin kampikkaita 3 paria, keskilestin 2 paria, ämmänruajuita 3 paria, plikkasten ruajuita 3 paria, lasten ruajuita 3 n:on 2 paria, 2 n:on 4,5 paria ja penikoita 5,5 paria. 1 pari ruojusaappaan varsia, lyhyitä etulapojen kohdalta ja 2 paria kampikkaan varsia takakapeen kohdalta. Paljo tuli tavaraa kappaleista vielä plikkasten ruajun varsia ja päällisiä ja tupakkipussin kansia”.

Arvo Leppänen sanoi, että ideointikyky, kauppiastaito ja yrittämisen halu ovat periytyneet jälkipolville Manasselta.

Matti Lepäntalo

Marjaana

Olen Liisa o.s. Leppänen Juhon tytär. Muistelen tässä mummustamme Marjaana Leppimäestä. Olin lapsi ja mummu jo hyvin vanha. Asuimme naapureina. Hän kehoitti minua käymään luonaan usein. Kun istuin mummun vieressä sängynlaidalla, hän ei enää jaksanut ottaa syliini. Mielellään hän olisi ottanut.

Mummun kamarissa oli tunnelmaa, kanferi tuoksui. Siellä oli aina aika lämmin, hän kun oli viluinen. Ensiksi tarjosi omenia, sitten myöhemmin pirunväkeviä. Ne oli sellaisia soikeita pastilleja. Sitten kun kesä tuli niin, äiti käski mennä hakemaan mummun kylään. Hän laittoi suuren mustaharmaan saalinsa harteilleen ja niin lähdettiin. Siinä matkalla oli iso mäki (Isoahde), mutta kyllä yhteispelillä aina ylös päästiin. Minä talutin mummua kädestä. Kyllä sain kiitosta osakseni. Hän sanoi: ”plikkani kyllä teit hyvin”.

Hän puhui lapsiensa asioista paljon. Heillä oli kaikilla isot perheet. Mummu iloitsi siitä, kun heillä kaikilla oli yritystoimintaa, oli suutaria, kauppiaita, liikemiehiä ja lisäksi koteina maatiloja. He siis pärjäisivät hyvin. Tämä kai johtuu siitä, kun mummu ja taata kasvattivat lapsensa ammatin oppimiseen. Noin 6 vuoden vanhasta pojat alkoivat opetella suutarin työtä, joten kun tulivat aikuisiksi, oli ammatti millä perhe elätettiin.

Sitten kun lastenlapset tulivat koulu- ja opintoikänsä, hän puhui siitä, kuinka tärkeää opiskelu on ja hyvä todistus. Aikuisena saa olla itsenäinen, ei joudu kenenkään vieraan ihmisen alistamaksi. Hän eli niin kauan, että näki lastenlapsiensäkin jo valmistuvan ammatteihin.

Mummulla oli suuri osuus kodin elämään ja hyvinvointiin. Hän kasvatti itse pellavat ja villat ja kutoi niistä kankaat, että talonväki tuli puetuksi. Taatalle kelpasi vain Marjaanan kehräämä aivinalanka, josta valmistettiin suutarin pikilankaa. Tyyne siskoni kertoi, että mummu voitti palkinnonkin aivinalangalla Tampereella näyttelyssä.

Mummu oli pirteä ja tarmokas nainen. Aamulla varhain hän keitti ruisvelliä ruuaksi, jonka kypsymisaika oli noin kaksi tuntia ja sitä piti sekoittaa, ettei palanut pohjaan. Talon ympärille istutettiin paljon omenapuita, joista suurin osa oli makeita. Kyllä niillä sai herkutella. Koko vuoden ajan niistä sitten valmistettiin ruokaa, koska omenat säilöttiin hilloksi ja kuivatettiin.

Apteekkiinkin oli harvoin asiaa. Mummu käytti itsevalmistamaansa sipulimaitoa ja turkinpippuriviinaa kuumetautiin ja kipuun. Keittön ikkunan alla kasvoi iso turkinpippuri, siitä sai sitten marjat paloviinan sekaan. Kun se muhi jonkin aikaa, oli lääke valmis käytettäväksi. Tuosta ruokapuolesta vielä sekin, että taata palvasi lihaa, ensimmäisenä paikkakunnalla, joten sitäkin oli käytössä. Siitä mummu usein puhui minulle, että pitäisi syödä hyvin yksinkertaista ruokaa, sillä se on terveellistä. Hän inhosi riisipuuroa ja rusinasoppaa. Antoi nuhteita jos sitä oli tarjolla.

Usein hän puhui mitä maailmalla tapahtui, seurasi tarkasti radiosta uutisia ja oli huolestunut 1930 luvulla Euroopassa alkanutta sodan valmistelua. Hän näki sen vielä kun sota syttyi ja miehet vietiin rintamalle. Kyllä siinä oli aiheita murheeseen.

Marjaana mummu piti siitä huolen, että kodissa kuunneltiin Jumalanpalvelus sunnuntaiaamuisin. Silloin väen piti olla hiljaa. Siinä sitten olikin tekemistä, kun Einolla oli jo poikia silloin.

Mainitsen vielä siitä, että mummu jäi leskeksi jo 1919. Hän asui taloa nuoremman poikansa Einon kanssa, joka avioitui vasta vähän ennen mummun kuolemaa.

Omien lastensa lisäksi hän kasvatti aikuisiksi Vihtori poikansa lapset Taunon ja Eevan.

Tämä kaikki mitä olen muistellut mummutani on hyvin myönteistä kerrottavaa, mutta kyllä hänestä tulta ja tappuraa löytyi, jos kaikki ei mennyt niin kuin meinasi. Leppimäessä oli sekatarvakauppa. Kun iltaisin istui tuvan puolella miehiä juttelemassa ja massukaljaa nauttimassa ja radiota kuuntelemassa. Jos ääni tuli liian korkeaksi, silloin mummu tuli kamarin ovelle, koputti keppiä lattiaan ja käski miesten lähteä kotiinsa. En malta olla kertomatta kesä-sunnuntaiaamuna tapahtumaa. Saunan takaa kuului miesten ääniä. He olivat sorakuopalla pelaamassa korttia ja olivat olleet koko yön. Siellä oli miestä väkevämpää nautittu, meininki oli sen mukaista, kun pelirahoista tuli riitä. Silloin mummu kietaisi mustaharmaan saalinsa hartioilleen, antoi kuulua pojille ohjeita ja pian olikin sitten hiljaista. Tämän jälkeen mummu avasi ikkunat, pani radion niin suurelle, että Jumalanpalvelus kuului koko mäelle.

Ja vielä lopuksi totean, että te rakkaat sukulaiset, ilolla ja kiitollisuudella yhdytte siihen

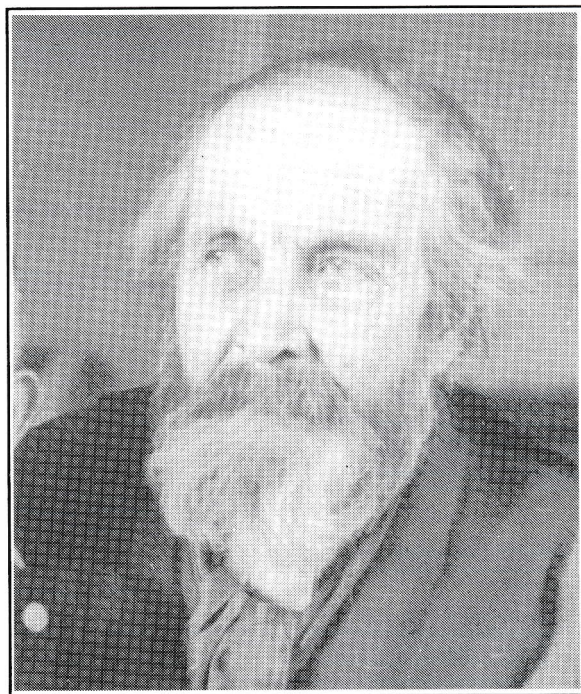
ajatukseen, että Taivaan isä antoi meille hyvän Isoäidin. Hänellä on ollut paljon eväitä jakaa meille matkamme varrelle.

Äidin kasvat

Mun huonehessain seinäl
on yks kuva halpa ja koruton,
se siinä ollut on monta vuotta,
mut ain ihaelen mä tuota.
En tiedä mi siinä viehättää,
lumenko peittämä harmaa pää,
vai surun uurtamat vaot nuoko,
vai silmäin lempeä tuike tuoko,
on kuin siitä ainoastaan henkisi
taivahan rauha vastaan.

Liisa Mäkipää

Oskari

Frans Oskari Mäkelä syntyi Manassen ja Marjaanan vanhimpana lapsena 1877. Puolisokseen hän valitsi Koskelan Pauliinan ja he avioituivat 1897, Oskarin ollessa vain 20-vuotias. Heille syntyi 11 lasta, joista aikuiseksi varttui 9, kolme poikaa ja kuusi tytärtä. Heistä elossa on enää kolme. Lapsista kaksi vanhinta

syntyi Pauliinan lapsuudenkodissa Koskelassa ja loput alisessapäässä Vihteljärveä Jankkarin torpassa, jonka nimi oli Mäkelä.

Suurimman osan elämäntyöstään Oskari teki Kahila-Mäkelässä, jonka hän osti itselleen 1920-luvulla. Hänen työnsä sisälsi paljon suutarintyötä sekä raskasta maanviljelystyötä, jonka tuloksena syntyi peltoa viljeltäväksi ja rakennuksia asuttavaksi ja tätä asumista ja olemista riittää vielä sukupolvien päähän. Nykyään tämä tila on jaettuna suurinpiirtein kolmeen yhtä suureen osaan Oskarin poikien ja nyttemmin heidän jälkeläistensä kesken. Tänä päivänä varsinainen Kahila-Mäkelä vanhoine rakennuksineen kuuluu minun perheelleni ja niihin rakennuksiin liittyy varmasti lapsuus- ja nuoruusmuistoja monille suvun vanhemmille jäsenille.

Luonteenpiirteiltään Oskaria on kuvattu voimakastahtoiseksi, jopa jääräpäiseksi ja selvää oli, että hän ei ollut kenenkään määräiltävissä. Näitä piirteitä saattaa löytyä hänen jälkeläisiltäänkin.

Oskarin elämä oli ajoittain ilmeisen värikästäkin - raskaasta työstä huolimatta. Tätä värikyyttä toivat ainakin markkinamatkat Tampereelle ja kotioiloissa se näkyi sitten reissun jälkeen, jolloin juhlittiin tuliaisina tuodun viinan voimalla koko seuraava yö. Eikä Oskari suinkaan yksin juhlinut, vaan seurana olivat esimerkiksi veljet Viljami ja Artturi, sekä Pauliinan veli Frans. Yhteiseen hauskanpitoon kuului olennaisena osana laulu, joka ilmeisesti oli kohtalaisen äänekkästä, koska Pauliinalla oli kuulemma tällaisten öiden jälkeen tapana todeta, että kyllä on ollut taas äijällä "eentä".

Omat muistoni Oskari-taatasta ovat ajalta jolloin olin kolme vuotias ja parhaan taitoni mukaan osallistuin hänen hoitoonsa ja varmaankin hyvin vaihtelevalla menestyksellä. Mutta kaikenkaikkiaan mieleeni on jäänyt ajatus, että hän merkitsi minulle turvaa ja minä olin taatalle yksi elämän iloista hänen viimeisinä vuosinaan.

Oskarin ja Pauliinan viimeiset yhteiset vuodet olivat sairauden täyteisiä, koska Pauliina sairasti monta vuotta ennen kuolemaansa, joka tapahtui 1951. Oskari eli tämän jälkeen vielä 10 vuotta ja jo Pauliinan sairauden aikana hän luki ahkerasti Raamattua vaimonsa vuoteen vierellä. Voimakas usko ja luottamus Jumalaan oli Oskarin elämässä tärkeintä hänen vanhuudes-

saan ja tätä sanomaa hän halusi jakaa myös läheisilleen. Tästä osoituksena ovat kirjaset, Huutavan ääni korvessa, joita hän tilasi suoraan kirjapainosta suuren määrän jaettavaksi sukulaisille ja tuttaville. Itse hän ei ehtinyt niitä kovinkaan paljon jakaa, joten olen tuonut jäljellä olevat kirjaset tänne ja toivon, että Oskari-taatan tahto viimein toteutuu ja nämä kirjat tulevat kaikki jaetuiksi sukulaisille.

Terttu Huhtamaa

Iivari

Liisa: Kolmantena poikana Leppäselälle syntyi isäni Iivari v. 1881.

Paula: Vain kaksi vuotta kouluopetusta Jaakkolassa sai. Loppu tieto-taito elämän - maailmanrannan kiertokoulusta kai.

Liisa: Kotona jo opittiin ankaran työn alkeet. Oppineena suutarina isäni lähti työhön Merikarvialle kolmeksi vuodeksi. Kotikyläänsä palattuaan hän osti Rauhalan, varmaan saappaan varteen jäi jotain. Avioitui v. 1902 El-

sa Leponiemen kanssa. Liitto täydentyi neljällä pojalla, joista Vilho kuoli pienenä.

Paula: Iivarin luonteesta on sanottu: Älykkyys ja peräänantamattomuus yhdistyneenä hyvään sydämeen siinäpä elämän taitoa kerrakseen. Luonnetta kuvaa myös hänen tunnuslauseensa: ”Kyllä mä tiä mistä kana kusee”.

Liisa: Työntekoa ja yritteliäisyyttä ei tosiaan unohdettu. Tehtiin lapikkaita, ostettiin lahtieläimiä ja voita kaupunkeihin vietävien markkinakuormien täytteeksi. Vuonna 1913 pariskunta muutti koturiksi Torpalle, Vihteljärven työväentalolle. Suutariverstaan työt jatkuivat monen sällin voimalla, pidettiin sekatavarakauppaa ja tehtiin vahtimestarille kuuluvat työt. Kaupanpito jatkuikin pojan pitämänä ihan v. -73 asti.

Paula: Iivaria kutsuttiin kylällä Torpan kauppiaksi. Iivari tuumi: ”En minä torppia myy. Vaan kaupankäyntiin on ihan muu syy”.

Liisa: Tuoni korjasi aviovaimon ja äidin jo v. 1916. Tuli uuden avioitumisen aika. Vaimoksi löytyi Elsan serkku Hilja Hirvijärvi.

Paula: ”Mitä sitä sukua vaihtamaan. Sen hyväksi havaittuaan”, sanotaan Iivarin maininneen.

Liisa: Kolmekymmentäluvun alussa isä lunasti niin kutsutun torpan rakennuksiin ja maineen. Samoin osteli kylältä lisämaita kuuden, seitsemän hehtaarin verran.

Paula: Lapset muistelevat: Monet leivät on syöty, omat ja vieraat. Mutta koskaan ei niin maukkaita, kuin Tampereella käyneet isän eväät.

Liisa: Hyvin epämusikaalinen isä oli.

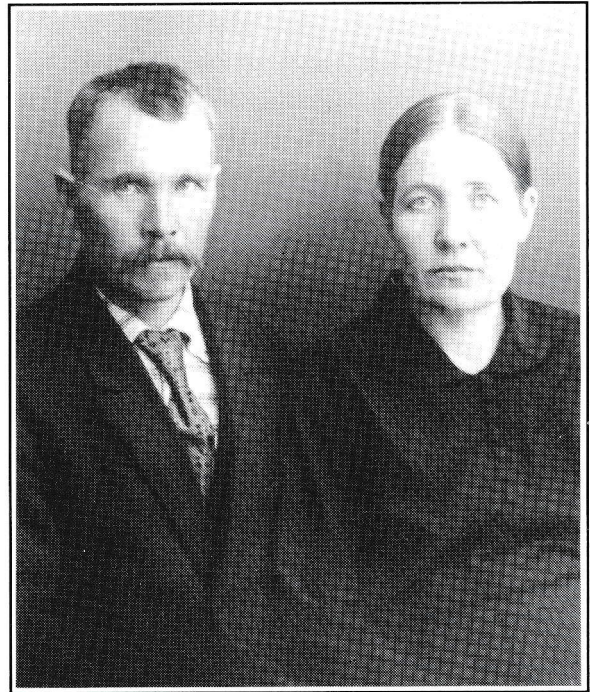
Paula: Se oli esitys, kun Iivari korotti falsettiin: ”Ei mikään lintu niin komiasti

laula kuin lehemä”. Ja markkinatunelmissa: ”Kun Iitin Tiltua haalattiin ei siinä tarvittu pappia - juu”.

Liisa: Kaiken kaikkiaan isä oli hyvin työtehläs ja ahkera. Hänen elämänsä päättyi juuri kuusikymmentä vuotta sitten. Vain 54-vuotiaana. Sukupuuna jäi kaksitoista lasta, joista viisi vielä elää, 19 lastenlasta ja 33 lastenlastenlasta. Viidettäkin polvea on yhdeksän.

Paula Rintamaa ja Liisa Räikkönen

Juho

Olen Juho Leppäsen (Hannen) vanhimman tyttären Laimin nuorempi poika.

Asuimme Kankaanpään kirkolla. 30-luvun alussa isä oli sahalla töissä ja rakensi samaan aikaan perheelleen asunnon kirkonkylän keskustaan sairaalan viereen v. 1934.

Heti kun kynnelle kykenin, kävin veljeni Esan kanssa mummulassa Vihtiläjärvellä. Alle 10 vuoden ikäisenä ennen talvisotaa matka taittui jo polkupyörällä Lähteenmäkeen. Siellä oli tosi mukavia leikkipaikkoja, missä Liisätädin ja naapurin lasten kanssa leikimme.

Taatani Juho Leppäsen perhe eli rauhallista maalaiselämää. Uskonnolliset asiat olivat mummun ja taatan sydäntä lähellä. Elantonsa perhe sai pääasiassa suutarin töistä vuoteen 1934 saakka. Suutarin ammatin opetteluun taata aloitti jo 6-vuotiaana. Iän myötä taitoa karttui muillekin jakaa. Valmistamansa kengät ja lapikkaat taata markkinoi Tampereelle, Poriin ja Kristiinankaupunkiin. Kenkien ohella hän myi myös kankaita ja voita, joita mummu taitavasti valmisti.

Taata oli ajatuksiltaan uudistushenkinen. Palatessaan kauppamatkoilta hänellä oli tuliaisina mm. kodinkoneita, joista mainittakoon separaattori, veivikirnu ja seinään asennettava kahvimylly. Radio tuli taloon myös jo ennen tavisotaa.

Lähteenmäki oli Puuskan mäkitupa, jossa oli noin 4 - 5 hehtaaria peltoa. Lehmiä navetassa oli 5 - 6, samoin muutama sika ja katras lampaita. Ruskeankirjavia kanoja kuoputteli piha-piirissä, ja kukko oli tietysti tunkiolla vähän kanoja ylempänä. Maito vietiin meijeriin ja voita saatiin särpimeksi leivän päälle. Antilan taata osti v. 1929. Tämän jälkeen viljelyala nousi 20 hehtaariin. Muutto Antilaan tapahtui sodan aikana vuonna 1943.

Sodan ajalta muistui mieleeni järkyttävä tapaus. Silloin oli tapana, että pitäjän kirkkoherra toi kuolinviestit kaatuneista kotiin omaisille ensimmäisenä. Oli aurinkoinen hellepäivä. Olimme Antilan pihapiirissä mummun ja taatan kanssa. Silloin näimme kirkkoherra Sarparanan tulevan polkupyörällä kirkonkylän suunnasta Riihimäen kaupan kohdalla. Hän ajoi hikisenä, hattu kädessä, lähestyi Antilaa - onneksi ajoi ohitse. Kuolemanviestiä ei tullut Antilaan.

Suutarintöitä Vihtiläjärvellä tehtiin vähän joka torpassa. Tarina kertoo Koskelan Iisakin kerran kehaisseen Tampereella kenkätehtailija Aaltoselle, että hänellä on sellainen kenkätehdas, että siinä on järvi keskellä. Vihtiläjärven ympärillä torpissa tehtiin lapikkaita Iisakki Koskelalle, ja hän markkinoi ne Tampereelle. Samoin teki Juho Leppänenkin aikoinaan.

Suutarin töiden loputtua mummulassa keskityttiin maanviljelyyn ja karjanhoitoon. Minäkin olin usein kesäisin Esan kanssa mummulassa heinätoissa. Taas kerran, kun olimme heinässä, taata ja mummu pitivät ruokalepoa heinäladon edustalla. Esa ja minä menimme käärmejahtiin.

Pellon ääressä kallion reunalla näimme kyynottavan aurinkoa sykkyrään kiertyneenä. Hii-vimme hiljaa paikalle ja tapoimme sen. Se oli silloin ajan henki, nyt emme kyytä luonnossa tappaisi. Polleina poikina näytimme saaliin mummulle ja taatalle. Toinenkin käärme tuli sinä päivänä saaliiksi. Me merkitsimme puukolla kolon käärmeentappokeppiin. Sinä päivänä tuli kaksi koloa, muita ei myöhemmin enää tullutkaan.

Minä olen syntynyt Karviassa, ja kerran jälleen kehuin taatalle Karvian peltoja, jolloin taata vastasi: ”Kuule Pekka poika, Karviassa pellon ojat kasvavat kanervaa, meillä täällä Vihtiläjärvellä pellon ojat kasvavat mansikoita”.

Mummulla ja taatalla oli lapsia 12, melkoinen perhe siis. Kasvattajana taata oli lempeä.

- Viisas lapsi ei vitsaa tarvitse.

- Lapsi tuo leivän tullessaan.

- Lapset ovat Jumalan lahjoja.

Edellämainitut ajatukset olivat keskeisiä taatan elämänviisauksia.

Edelleen kasvattajana hän seurasi tarkasti lasten koulumenestystä. Tämä myös palkittiin, lapset menestyivät hyvin koulussa. Koulumenestyksen myötä lapset saivat hyvät ammatit ja voivat elää itsenäistä muista riippumatonta elämää.

50-vuotiaana taatalle puhkesi heinäallergia. Tämän jälkeen hän ei pystynyt sanottavasti osallistumaan maataloustöihin, ainoastaan johtotehtäviin.

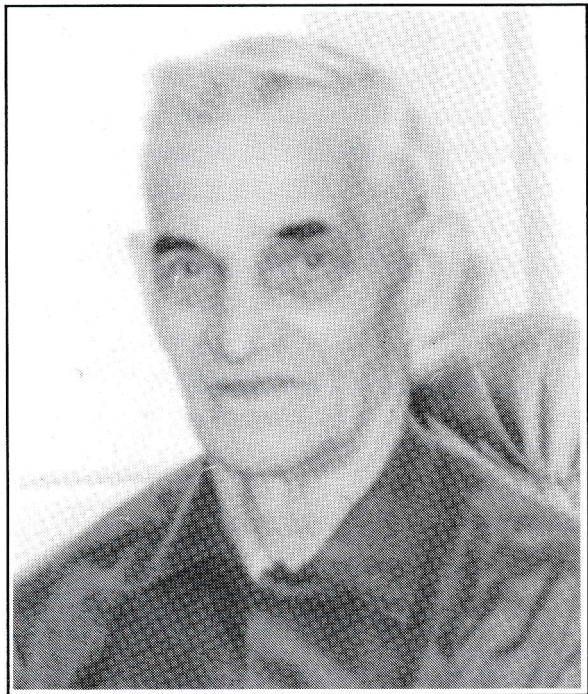
Joskus iltaisin, kun taata ei saanut unta, hän sanoi: ”Kuules Hilma, keitäppä minulle manna-ryynivelliä!” Hilma keitti, ja kaksi lautasellista velliä toi hyvät unenlahjat.

Lopuksi yksi juttu. Ruokailun alussa taatalla oli katettuun pöytään istuuduttuaan siirtää hieman jokaista ruokailuvälinettä, haarukkaa, veistä, juomalasia ja lautasta. Tämän asettelun jälkeen vasta kaikki oli hyvin. Ruokailun jälkeen taata meni pitkälleen sänkyyn ja pani hatun korvalleen. Tällöin taata valitti, että ”paikat on niin kipeet”. Tähän mummu vastasi: ”Mutta kuinka sun oikein lystää syödä?” Taata vastasi: ”Kuule Hilma, oikein sun tarttis lyödä päätäs seinään!”

Pekka Rantala

Vihtori ja Jalmari

Manassen ja Marjaanan pojista kaksi muutti Amerikkaan. Ensin meni Jalmari ja sitten Vihtori.

Jalmari oli heistä nuorempi. Hän oli syntynyt 1889. Jalmari oli heilastellut Vihtiläjärveläisen talontyttären kanssa. Talon tytärtä ei kuitenkaan annettu torpparin pojalle. Rakkaussurutto sitten lienevät olleet Amerikkaan lähdön syynä, mutta joka tapauksessa heti tytön häiden jälkeen Jalmari pakkasi matkalaukkunsa 1906 ja niin 17-vuotias Vihtiläjärven poika matkasi rapakon taakse Kanadaan Montrealiin. Siellä hän työskenteli rautateillä. Kanadassa hän oli 4 vuotta sinne menonsa jälkeen sitten kerran nähnyt New Yorkin suomalaisessa sanomalehdessä kuvan, joka esitti suomalaista baaria. Baaritiskin takana seiso i baarinhoitajana viehättävä tyttö. Jalmari katseli kuvaa aikansa ja loihe sitten lausumaan: "Tuon tytön minä nain". Jalmari matkustikin hetimain neidon luokse. Kohtaaminen tapahtui New Yorkissa. Kahden viikon kuluttua Jalmari ja tuo tyttö, Hilma Maria Uusitalo, vihittiin. Hilma Maria oli Porista Amerikkaan muuttanut. Heillä oli sittemmin farmi ja myöhemmin täysihoitola.

Jalmarilla ja Hilma Marialla oli 6 lasta, 3 poikaa, joista kaksi nyt on kuollut ja kolme ty-

tärtä, jotka kaikki ovat elossa. Heidän lapsensa olivat: Eino Maki (1912-1982), Toini Maki Tapper (s.1913), Viljo Maki (s.1915) kukka-kauppias ja kutsutaan Bill'iksi, ja joka meni naimisiin 1940 Helvi Emilia Laamasen kanssa (s.1918). Helvi on suunnittelija ja kukkakauppias. Jalmarin ja Hilman seuraava lapsi oli Elvi Maki Austin (s. 1917). Elvi oli kampaaja. Hän on nykyisin hyvin sairas, potee reumaa. Seuraava Jalmarin ja Hilman lapsi oli Aili (Irene) Maki Pulkkinen (s.1919). Nuorin sisarussarjassa oli Harry Maki (s.1922, k.1962). Bill'illä ja Helvillä on kukkakauppa. Heillä on yksi lapsi, tytär Carol, syntynyt 1950. Carol on naimisissa Bill Stosin kanssa ja heillä on yksi poika, 15-vuotias William. Carol on Espanjan ja Englannin kielen opettaja paikallisessa yliopistossa.

Jalmarin tyttäristä Elvi oli kampaaja. Elvi oli 4 vuotta naimisissa, mutta erosi sitten. Nyt Elvi elää 78 vuotiaana eläkkeensä varassa Kanadassa. Muihin Jalmarin tyttäriin ei vielä ole saatu yhteyttä.

Vihtori oli syntynyt 1887. Hän meni Suomessa naimisiin Hilja Riihimäen kanssa. Heille syntyi 5 lasta, joista 2 tyttöä kuoli muutaman kuukauden ikäisenä. Vihtori oli suutari, mutta myös harrasti erilaisia liiketoimia. Vuonna 1913 tämä mies muutti Amerikkaan Vaimonsa

ja molemmat poikansa hän kutsui luokseen myöhemmin samana vuonna. Vanhin lapsista, tytär Eeva jäi Leppimäkeen Marjaana-mummun hoiviin. Tauno-poika, joka Amerikkaan mennessä oli 6 vuotias ei viihtynyt siellä ollenkaan, vaan kaipasi takaisin Leppimäkeen. Tauno palasikin pian Lehtimäen Oskarin tuomana takaisin sisarensa Eevan luokse Leppimäkeen. Marjaana mummu heidät hoiti ja kasvatti. Vilho, joka Amerikkaan mennessä oli vain 2-vuotias, jäi vanhempiansa luokse.

Vihtorilla oli pieni suutarinverstas-liike, Sillä hän elätti perheensä. Uusia kenkiä hän ei tehnyt, niiden tekoa varten Amerikassa oli suuret tehtaات. Toisaalta tehtaaseen ei Vihtori halunnut, vaan halusi pysyä itsellisenä, vapaana yrittäjänä.

Vilho avioitui Geneva-nimisen amerikattaren kanssa. Heillä on yksi poika, William. Vilho kuoli kurkkusyöpään.

Geneva asuu yksin pienessä, kauniissa omakotitalossaan, lähellä poikansa Williamin perhettä. William asuu perheineen De Kalb-nimisessä pikkukaupungissa, noin 60 km Chigagosta. Heillä on poika, 28-vuotias ja tytär, 23-vuotias.

Tyttäreni Eeva ja poikani Juha kävivät heidän vieraina, ollessaan vaihto-oppilaina USA:ssa vuosina 1986 ja 1988. William oli kovin kiinnostunut Suomesta. William otti 4 päivän loman työstään saadakseen kuulla isoisän suvusta, josta heillä ei ollut paljoakaan tietoa. Suomen kieltä he eivät osanneet sanaakaan.

Täydensi ja esitti Kalevi Koivula

Hilda

Istuin kerran pienen tytön, lapsenlapsen kanssa kuuntelemassa hartaita säveliä. Tun tun laulun kohdalla sanoin: ”Tätä äitinikin usein lauloi”. Äitisi, kuka hän on? Hilda Aleksandra, Soikan mummu, jouluaattona syntynyt ja adventtina kuollut. Lapsi soperteli nimeä. Sitä itsekin olin siskojeni kanssa tavaillut. Eivätkä sitä aikuisetkaan oikein osanneet lausua, vaan hän oli Hilda, kankaanpääläisittäin.

Äitini syntyi siis tässä kylässä v. 1890. Pistäytykäämme silloisessa Leppimäen torpassa. Marjaana, joka aavisti hetkensä, oli ajoissa laittanut joulua. Varilimput oli leivottu, räätikäsloorat paistettu, perunasoppa porisi hellalla, liha tirsкуi uunissa, kalja oli tynnyrissä. Sauna oli aikaisin aamulla pantu lämpiämään. Manasse ja isommat pojat valmistelivat saunaan lähtöä. Oskari oli 13, Iivari 10 ja Hanne 7 vuotta. Pieni Vihtori nukkui sängyn päällä ja vielä pienempi Jalmari potki kehdomassa. Silloin tuli apuvaimo pirttiin ja huusi: ”Tänä jouluna menevätkin naiset ensin saunaan”. Pojat hämmästyivät muutosta, mutta Manasse oli asiasta ”kuussalla”. Lisää tulevia suutareita mentiin kai hakemaan. Eikä aikaakaan, Marjaana oli pikainen ihminen, niin apuvaimo tuli oven rakoon ja hihkaisi: ”Son plikka ny”. Näin oli torpan väki saanut joululahjan, äiti ja isä tyttären ja veljet sisaren.

Emme me lapset häntä Hiltaksi sanoneet, vaan teitittelimme vanhempiamme ajan tavan

mukaan. Hilda oli työelämässä kahden ammatin omaava. Talvisotaan asti hän oli ”kauppapuorin” emäntä ja sen jälkeen jatkoi Korpelan tilan valtiattarena. Hän oli mielestäni kätevä työhminen. Leppimäen torpassa oli opetettu ahkeruuteen, eikä ollut turhaan ainoana tyttärenä hemmoteltu. Ellei sitten Manasse, joka kerran kesällä oli ottanut kouluikäisen tyttärensä rattaille, kun meni markkinoille Raumalle asti.

Äitini oli harras ihminen ja piti laulamisesta. Hengellisiä lauluja hän lauloi lasten pienenä ollessa. Kirkonmenot hän kuunteli joka pyhä ja veisasi virret ohjelman mukaisesti. Eikä hän hyvällä katsonut perheen jäsentä, joka ei pystynyt hiljentymään mukana. Mutta toisaalta hän oli iloisen luonteinen. Helkkyvä nauru kaikui pirtissä. Kun metsäradiosta kerran tuli lännenlokaria, Hilda päästi ilakoivan naurunsa ja katsoi kaihoisasti Iivariaan, omaa lokariaan, joka istui keinustuolissa siinä lähellä amerikankistua.

Hilta oli sitkeä nainen. Voimaa hän sai uskostaan ja lauluistaan. Ensimmäinen lapsi syntyi v. 1915. Suurperheeseen tuli sitten yhteensä 18 lasta. Voidaan sanoa, että äitini oli 20 vuoden ajan yhtä päättä siunatussa tilassa. Eloon meitä jäi kuitenkin vain 8. Tuoni korjasi satoaan. Uskokaa tai älkää, niin meillä oli omat arkunliinatkin vintin orressa roikkumassa.

Äitini oli sukurakas. Hän kertoi paljon vihtiläjärveläisistä ja sukulaisistaan. Kuolemanilmoitukset hän leikkasi lehdistä senkin ”klahviin”. Vierailuja sukulaisperheisiin ei paljon tehty, mutta ”telefoonilla” soiteltiin silloin tällöin Leppimäkeen. Toripäivillä kuitenkin käytiin. Siellä nähtiin sukua. Joskus poikettiin Leppäselle tai Rantalaan.

Kauppiaan emäntänä, ”prouvaksi” häntä ei saanut sanoa, Hilda teki pitkän päivätyön. Hän oli samalla Veneskosken postinhoitajana. Kaupan pito siihen aikaan oli paljon erilaista kuin nykyään. Asiakkaita todella palveltiin aamusta iltaan. Vanhoja ihmisiä äitini ”hyysäsi” niinkuin sanottiin. Pyytäjälle oli aina annettava ainakin leivänpala ja kulkumiehelle paperossi.

Äitini sanonnoista muistan ”Syödään loppua lisäks”, kun jokin ruoka saattoi lopahtaa tai ”Muuttua saa, muttei puuttua” ja ”Sis soojaa”, kun joku kertoi hyvän jutun tai uutisen. Tähän minäkin lopetan tarinan: ”sis soojaa”.

Mauno Ojanen

Viljami

Muistelen isääni.

Isäni Manasse Viljami Leppimäki oli perheen kuudes poika, häntä ennen syntyi tytär, Hilda (Ojanen). Hänen jälkeensä syntyivät vielä Artturi ja Eino. Sanoinkin aina lapsena, että minulla seitsemän setää enkä pelkää ketään.

Isäni menestyi hyvin kansakoulussa. Hänen isänsä kovisteli aina häntä tekemään läksyjään, mutta isäni viihtyi paremmin suutarien seurassa töitä tehden. Isälleen hän sanoi: ”Katso keväällä todistusta ja anna sitten vasta selkäsauna jos numerot ovat huonoja”. Hänen isänsä uskoi ja antoi poikansa tehdä suutarintöitä ja istua tiskin vieressä aina koulun jälkeen. Kevätjuhlassa opettaja sanoi että jaetaan todistukset paremmuusjärjestyksessä. Kun isäni sai todistuksensa ensimmäisenä oli ”taatalta” tullut itku.

Siihen aikaan kansakoulussa opetettiin enemmän jokapäiväiseen elämään liittyviä asioita kuten peltojen lannoitusta ja kylvämistä. Nämä opit oli isäni laittanut tarkasti mieleensä.

Hän oli erikoisen hyvä laskemaan päässään. Tommilan Jalmari oli pyytänyt isääni toripäivisin mukaansa kun kävi Iivari Leppäsen kaupan luona ostamassa voita. Isäni pystyi sanomaan hinnan heti kun kuuli painon.

Meillä oli monta suutaria töissä, myös Leppäsen Tauno ja Eeti. Tauno Leppänen meni naimisiinkin meillä ollessaan ja asuikin vähän

aikaa. Kalervo oli lapsi vielä. Sitten Tauno osti Viidan tilan ja muutti sinne.

Siihen aikaan kuljetettiin pirtua salaa, kyllä meilläkin näkyi sellainen pänikkä olevan.

Isä yritti monenlaista, oli lihanpalvauksesakin mukana Mattilan livarin kanssa, mutta se loppui lyhyeen kun livarilta varastettiin rahat.

Isä toimi myös kirurgina. Vuosina 1927-28 oli luumätää liikkeellä ja Haapasillan Emma emännän sormesta isä leikkasi mätänevät lihat pois partaveitsellä jonka oli desinfioinut. Hän teki myös toisen samanlaisen leikkauksen. Siihen aikaan lähin lääkäri oli Noormarkussa asti eikä sinne joka särystä lähdetty.

Isäni suoritti asevelvollisuutensa Porin jalkaväkirykmentti 2:ssa ja oli tietääkseni ainoa koko veljessarjasta joka kävi armeijan.

Isäni kuoli maaliskuussa 1949 vatsasyöpään, kasvain painoi iskiashermoon ja aiheutti kovat tuskat.

Aino Huhtala

Artturi

Määrätyissä elämäntilanteissaan isäni otti minut, vielä ihan pikkupojan, saunaseurakseen. Sieltä parvesta hän piti minulle pitkiä yksinpuheluita, jotka käsittelivät hänen oman elämänsä moninaisia tapahtumia. Minä kutsuin

näitä puheita isän "saunasaarnoiksi". Niissä hän moneen kertaan vakuutti, että sinä sitten kirjoitat minun elämäkertani. Koska mitään sen suuntaista ei tapahtunut, hän ilmeisesti odotukseen kyllästytynään ryhtyi itse omaksi elämäkerturikseen. Tätä vuonna 1960 muistiin merkittyä omaelämäkertaa on löytynyt 6 vajaan jäännyttä muistilehtiön sivua. Koska ne antavat riittävästi luonnekuvan kirjoittajastaan, ihan myöhempiäkin vuosia ajatellen, esitän ne tässä nyt. Sanatarkasti jäljennettyinä isäni Artturi Leppäsen muistelmat olivat seuraavanlaiset:

9.11.1960 MUISTELMIA ARTTURI LEPPÄSEN ELÄMÄSTÄ

Olen syntynyt 27/4 1897 torpparin ja suutari-mestarin poikana Kankaanpään pitäjän Vihtiläjärven kylässä. Isäni oli Manasse ja äitini Marjaana Leppimäki.

Vanhin lapsista oli Oskari, seuraavat Äärnestei (Johan Ernst), Iivari, Juho, Vihtori, Jalmari, Hilda, Viljami, Artturi ja Eino nuorin. Vanhempani kasvattivat "8 ilkkurista poikaa ja hyvänlaisen tyttären". Näin isä joskus jutteli. Tekivät myös töllin metsään ja pellot. Äärnestei kuoli 5 vuotiaana.

Marjaana-äiti kertoi:

"24.7.1897 vastaisena yönä tunsin, että taitaa tulla synnytys aika. Herätin Manassen. Mene nyt paneen äkkiä sauna lämmitä. Edellisenä päivänä oli saunaa jo lämmitetty siltä varalta ja kuivia puita oli saunan parves, että niillä sai pian kiukaan kuumaks. Olihan jo kevät, ettei ollu enää niin kovin kylmä. Sauna lämpes sitte. Sainoin Manasselle, että lähde hakeen Sjööviikin Kaisaa. Se oli jo yli 70 vuotta vanha. Ollut paljon kätilönä saunois synnytyksis.

Sitten aljoin tekeen askareitani ja kun lypsin kolmatta lehmää aamulla niin lypsyn täyty jättää kesken. Hairasin puhtaita olkia kainalooni ja juaksin saunaan. Siellä Kaisa oli jo tehnyt eli valmistanut paikat Manassen kanssa valmiiksi. Ja eikä siinä kulunu kauaa aikaa kun Manasse tuli lapsi kainalossa ja Arttu poika oli kopassa. Oli keskiviikko aamu kello noin 7 maissa".

Artturi.: Siis olen syntynyt 8.na poikana ja 9.nä lapsena Manassen ja Marjaanan poikana. Isäni korin nimi oli Lepistö Vihtiläjärven Sika-

lankulmalla ja äidin korin nimi oli Winsalo Venesjärvellä.

Olin 3 vuotias kun jo aljoin muistamaan elämän tapahtumia. Naapurissa tuli häät ja äiti lupas, että Arttu pääsee kans häihin. Se vasta oli jännää. Odotin ja odotin. Tuli ompelija, "leilipua- Alma", joka neulo mulle tantun punasesta planellista ja vörkkelin, joka oli valkosen kirjavaa kankasta. Niin sitte valkeni se kaunis kesä ja Hääpäivä. Sitä en muista kenen häät oli, mutta se ei minusta ollut silloin tärkeä. Se oli pääasia, että oli häät, jonne minä myös pääsin.

Äitini puki minut hääpukuun, punanen tanttua, vörkkeli, äidin kutomat sukat ja velipojan neulomat piaksut ja niin sitä sitte mentiin häihin.

Morsian oli ihmeellinen. Sanottiin, että se oli juuri niinkuin enkeli, joka tulee taivaasta ja vie hyvät lapset taivaaseen. Kyllä oli ne telturi paritki kauniita, jotka myös oli kukkasilla koristettu. Juhlat jatku. Syätiin ja juatiin ja leikittiin toisten lasten kanssa. Ei silloin housuja ollut lapsilla. Tytöt laski vetensä suaraa maahan. Mutta kun minulla oli se "nuuka" (sana on epäselvästi kirjoitettu, mutta kai se viittaa miespuolisen toisenlaiseen anatomiaan), minä kastelin uuden tanttuni ja vörkkeliäni ym kaikki. Ja siskoni, joka on minusta noin 7 vuotta vanhempi, se joutu minua viämään kotio. Se itki, oli vihanen kun luuli, etten minä nuku heti. Mutta niin kävi, että äijä nukku heti kotio päästyä. Niin sisko jälestä päin kerto."

Marjaana antoi Artulle vitsaa:

Sanoin äitille. Älkää viitsikö minua hakata. Minä olen vähän parempia ihmisiä niinko teki äiti olette. Silloin äiti lopetti heti vittojen lyännin. Sen jälkeen ei äiti enää minua paljaaseen peppuun vitsoilla piiskannu. Sano jälkeen päin isälle, että sinun täytyy antaa noille pojille selkään. Ne on niin ilkeitä.

Yksi mieleeni painunu muisto oli kun meillä oli palveliana Maria Pieksu ja se piti minua hyvänä ja se kuljetti minua saunassa ja hoiti muutenki, kun Eino oli juuri syntynyt eikä äiti voinu minua enää hoitaa ja vihtoo. Mari vihto, pesi ja kuljetti saunas. Ja kun lapset aina vihdottiin ensiks oli siellä saunas aina tikua, mutta Mari oli hyvä kielellänsä nualemaan tikun pois minun silmistäni. Minä aina huusin Maria, että

tule nualeen tikua on silmis. Ja nyt olen sitä mieltä, että siitä johtuu, että silmäni kipu on peräsin siitä nualemisesta.

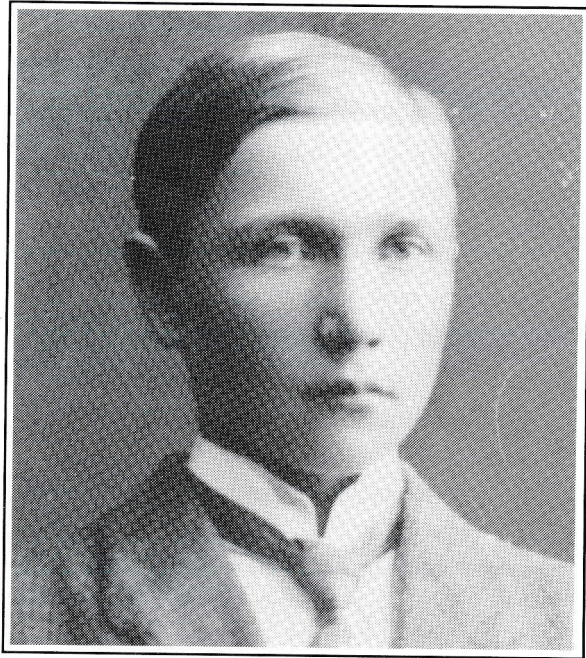
Toisen tapauksen muistan. Meillä oli Kalliomäen Santra eli lempinimi "Musta Santra" palveliana. Oli sunnuntai päivä. Äiti oli poissa kotoo. Naapurin lapsia tuli meille ja leikittiin "kolkkosta". Mutta kun ulkona oli kylmä, leikittiin sisällä. En muista kenen lapsia oli, olin niin pieni. Mutta "kolkkosilla" oltiin. Minua ei olisi otettu mukaan, mutta minä tahdoin. Santra kun oli kodin valvoja, hän pualsi minua ja lupasi isommille, että hän lymyttää minun niin, ettei sitä heti löydetä. Santra lymytti minun lähelle "kolkkopaikkaa", ettei minusta tullu koskaan "kolkkoo" ja vanhemmat lapset oli samaa mieltä. Santra meni aina seisoon lähelle "kolkkopaikkaa" ja minun lymypaikkani oli Santran hameitten alla. Silloin oli naisilla hameet lattiaan asti ja siältä oli hyvä juasta "kolkolle", kun Santra nosti hameensa ja käski juasta. Väliin minun kulu ainaki kaksi kolkonväliä Santran lymmys. Tykkäs Santra ja tykkäsin minä.

Tähän nämä omaan henkilöön kohdistuvat isäni muistelmat päättyivät. Kai se Mari sai kielellänsä imettyä tikun isäni silmistä pois, koskapa hänellä oli näkemään ja havainnoimaan tarkat silmät koko elämänsä ajan. Havaintonsa hän sitten jätti aivojensa seulottavaksi. Siellä syntyi sitten johtopäätöksiä ja jos jonkinlaisia toimintasuunnitelmia. Niistä mainitsen tässä yhteydessä vain joidenkin vanhempien ihmisten tuntemaan ja Sevioiden kirjaaman kaskun, joka hyvin kuvaa Artturi Lepäsen luonteenlaatua ja toimintakykyä.

Isähän rakensi Kankaanpään Yhteislyseon ensimmäisen rakennuksen 1929. Silloin hän lopetti suutarinverstaansa. Mielessä oli yhteislyseon urakoinnin ajan itänyt ajatus rakentaa liiketalo Kankaanpäähän, ihan semmonen kaupunkimallinen. Hän olikin etsinyt sopivaa tonttia silloisesta keskustasta, joka ulottui kirkon luota meijerille. Kukaan ei kuitenkaan ollut halukas myymään hänelle tonttia. Artturi siitä suivaantui ja tokaisi: "Ja pejrkele, minä viän Kankaanpään keskustan sitte tojrin vajrteen". Niinkuin sitten tekikin. Siellähän se on.

Matti Lepäntalo

Eino

Ote Kankaanpään Sanomat, perjantaina kesäkuun 19 päivänä 1970

Eino Leppimäki 70-vuotias

Tänään perjantaina täyttää 70 vuotta kauppias, maanviljelijä Eino Leppimäki Vihteljärvellä. Hän on syntynyt kotikauppalassaan 1900.

Kansakoulun päätettyään hän kävi Wekmanin kauppakoulun Helsingissä. Hän on ollut varsin nuoresta alkaen mukana liiketoiminnassa, perustaen oman liikkeen jo 19-vuotiaana sekä myöskin vähittäismyymälän vuonna 1935.

Leppimäki osti isältään torpan, jota ryhtyi myöskin tarmokkaasti viljelemään. Myöhemmin hän hankki lisää viljelysmaata ja salaajitti peltoja.

Varsinaisen elämäntehtävänsä ohella on Leppimäki osallistunut myöskin Kankaanpään kunnalliseen ja taloudelliseen elämään. Kunnanvaltuuston jäsenenä hän oli yli kymmenen vuotta, sekä on kuulunut kunnallislautakuntaan, vaalilautakuntiin, kansakoululautakuntaan, Vihteljärven kansakoulun johtokuntaan ja Vihteljärven piirikirjaston johtokuntaan. Niinikään hän on ollut kunnan tilintarkastajana. Sotavuosina Leppimäki toimi myöskin viljelyspäällikkönä.

Kankaanpään Säästöpankin Vihteljärven konttorin valvojana on Eino Leppimäki toiminut vuodesta 1952 alkaen. Kansa-yhtiöiden

asiamiehenä merkkipäivän viettäjä on toiminut vuodesta 1924 lähtien. Linaus loppui.

Eino Verner Leppimäki, synt. 19.6.1900 Kankaanpää, kuoli 11.2.1990. Puolisonsa Anni Ester Leppimäki. o.s. Koivisto, synt. 22.5.1914 Kankaanpää, kuoli 20.2.1992.

Eino ja Anni Leppimäen yhdeksän lasta:

Into Juhani	Inna Anneli
Unto Mikael	Anna Sisko
Anto Aapeli	Enna Hely Esteri
Ento Eemeli	(kuollut 18.10.1972)
	Sanna Sinikka Loviisa
	Venna Anni Helena

Anna Hämäläinen

Vanha vihtiläjärviläinen ruokarukous

Lähteenmäen talossa, Juho ja Hilma Leppäsen kodissa, jossa vallitsi lämmin ja kodikas perhenki, luettiin aina vanha perinteinen ruokarukous, jonka mummu, Matilda Lähteenmäki oli tuonut perheeseen. Juhon ja Hilman tyttären tyttären aviomies, Juhani Haveri, teki sen meidän kaikkien puolesta.

Jeesuksen nimeen
nyt me menemme
kauniisti pöytään.
Herran sanan päälle
me syämäs, juomas löytää.
Me siitä hyvän saamme.
Vaan saakoon kiitoksen
sen pöydän herra suur.
Ain nimeen Jeesuksen.
Amen.

Kiitosrukous ruuasta

Kiitos olkoon Jumalalle
ruumiin, sielun ruokkijalle.
Armostansa antakoon,
neuvokoon ja saattakoon,
suloisesti suojelkoon,
esivallan varjelkoon,
rauhan aina antakoon,
viimein iloon kantakoon.
Amen.

Hauskaa sukujuhlaa!

Onko löytyneet suvun alkujuuret
onko haaraumat suvulla suuret,
ei pysähtynyt kahteen haaraan
silloin suvun tulevaisuus joutuu vaaraan.

Toivottavasti ei näin käy
ei ainakan loppua vielä näy,
jos haaraumat ovat suuret
sitä lujemmat ovat pääjuuret.

Tapaatte monta tätiä ja setää
suvuttomilla ei ole ketään,
voivat tavata vain tuttuja
heidän kanssaan iskeä juttuja.

Te kohtaatte tänään oman suvun
jokaisella ehkä yllä uuden puvun,
ehkä vanha asu kelpaa
eihän se ole toisille velkaa.

Juhlia muistelette jälkeinpäin
että sen ja sen minä siellä näin,
tavattu ei oltu pitkästä aikaa
on kuin ilmassa olisi taikaa.

Hauskaa jokaisella on varmaan
ennen valkopää - nyt näette tukan harmaan,
mutta ei se juhلاميeltä haittaa
pääasia: että juhliminen maittaa.

Onnea, onnea vielä kerran
olette suojeluksessa Taivaan Herran.

Helmi Leppänen

Helmi Leppänen lähetti tämän runon myötä
terveisiä sukukokouksellemme. Valitettavasti
se vain jäi ajan puutteen vuoksi juhlassa luke-
matta, joten julkaisemme sen tässä yhteydessä.

Leppäsläisten sukuseura ry:n säännöt

1. § NIMI JA KOTIPAikka

Yhdistyksen nimi on Leppäsläisten sukuseura ry, kotipaikka Kankaanpään kaupunki ja toimialue koko maa. Yhdistystä kutsutaan jäljempänä sukuseuraksi.

2. § TARKOITUS JA TOIMINTA

Sukuseuran tarkoituksena on selvittää suvun vaiheita ja historiaa, vaalia suvun perinteitä ja edistää yhteenkuuluvuuden tunnetta jäsentensä keskuudessa.

Tarkoituksensa toteuttamiseksi sukuseura pyrkii

- järjestämään yhteisiä kokouksia, sukupäiviä, retkiä ja muita sukuseuran toimintaan liittyviä tilaisuuksia.
- Keräämään ja arkistomaan sukua koskevaa tietoutta sekä saattamaan sitä jäsenten tietoon.
- Harjoittamaan sukuseuran tarkoituksensa edistävää julkaisutoimintaa sekä
- Pitämään luetteloa suvun jäsenistä.

Toimintansa tukemiseksi sukuseura voi ottaa vastaan testamentattua tai lahjoitettua omaisuutta, perustaa rahastoja sekä asianomaisella luvalla järjestää keräyksiä ja arpajaisia. Sukuseura voi myös omistaa toimintansa kannalta tarpeellisia kiinteistöjä.

3. § JÄSENET

Sukuseuran jäseneksi voidaan hyväksyä jokainen 18 vuotta täyttänyt henkilö, joka isän tai äidin puolelta on sukuun kuuluva tai joka avioliiton kautta on siihen liittynyt.

Sukuseuran jäsenet hyväksyy seuran hallitus.

Jäsenellä on oikeus erota sukuseurasta ilmoittamalla siitä kirjallisesti hallitukselle tai sen puheenjohtajalle taikka ilmoittamalla eroamisesta sukuseuran kokouksessa.

Jäseneltä perittävän liittymis- ja vuotuisen jäsenmaksun suuruudesta päättää vuosikokous.

Sukuseuran hallitus voi myöntää vapautuksen jäsenmaksusta korkean iän, sairauden tai muun syyn aiheuttaman maksukyvyyn heikentymisen perusteella.

Sukuseuran ainaisjäseneksi katsotaan jäsen, joka yhdellä kertaa suorittaa jäsenmaksun kymmenkertaisena.

Sukuseuran jäsenen alle 18-vuotiaat lapset voivat liittyä sukuseuraan nuorisojäseninä, jotka ovat vapaat jäsenmaksusta ja joilla ei ole äänioikeutta sukuseuran kokouksissa.

Hallituksen esityksestä voi vuosikokous kutsua sukuseuran kunniajäseneksi henkilön, joka on erityisesti ansioitunut seuran toiminnassa.

Kunniajäsen on vapaa jäsenmaksusta. Kunniajäsenellä on äänioikeus sukuseuran kokouksissa.

Sukuseuran jäsenluetteloa pitää seuran hallitus.

4. § HALLITUS

Sukuseuran asioita hoitaa sukuseuran hallitus, joka valitaan vuosikokouksessa.

Hallitukseen kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja sekä 5 jäsentä. Hallituksen jäsenet valitaan niin, että Marjaana ja Manasse Lepimäen kunkin lapsen Suomessa elävästä sukulaarasta valitaan yksi jäsen hallitukseen, jollei vuosikokous toisin päättä. Hallituksen toimikausi on vuosikokousten välinen aika. Hallitus valitsee keskuudestaan tai ulkopuolelta sukuseuran sihteerin, rahastonhoitajan ja muut tarvittavat toimihenkilöt.

Hallitus kokoontuu puheenjohtajan tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtajan kutsusta, kun he katsovat siihen olevan aihetta tai kun vähintään kaksi hallituksen jäsentä sitä vaatii.

Hallitus on päätösvaltainen, kun vähintään puolet sen jäsenistä, puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja mukaanluettuna on läsnä. Asiat ratkaistaan yksinkertaisella ääntenenemmistöllä. Äänten mennessä tasan ratkaisee puheenjohtajan mielipide, vaaleissa kuitenkin arpa. Hallituksen kokouksista on pidettävä päätöspöytäkirjaa.

5. § SUKUSEURAN NIMEN KIRJOITTAMINEN

Sukuseuran nimen kirjoittaa sukuseuran puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja jompi kumpi yhdessä sukuseuran sihteerin tai rahastonhoitajan kanssa.

6. § TILIT

Sukuseuran tilikausi on kalenterivuosi ja toimikausi on vuosikokousten välinen aika. Tilinpäätös tarvittavine asiakirjoinen ja hallituksen vuosikertomus on annettava tilintarkastajille tarkastettavaksi viimeistään seuraavan maaliskuun aikana. Tilintarkastajien lausunto tilien ja sukuseuran hallinnon tarkastuksesta on jätettävä hallitukselle viimeistään seuraavan toukokuun kuluessa.

7. § SUKUSEURAN KOKOUSTEN KOOLLEKUTSUMINEN

Sukuseuran kokoukset kutsuu koolle hallitus. Kokouskutsu on toimitettava viimeistään neljätoista (14) päivää ennen kokousta joko lähettämällä kutsu kirjallisesti kullekin jäsenelle tai julkaisemalla kutsu sukuseuran kotipaikkakunnalla ilmestyvässä sanomalehdessä.

8. § SUKUSEURAN KOKOUKSET

Sukuseuran vuosikokous pidetään joka kolmas vuosi hallituksen määräämänä päivänä huhti-syyskuun välisenä aikana.

Ylimääräinen kokous pidetään, kun sukuseuran kokous niin päättää tai kun hallitus katsoo siihen olevan aihetta tai kun vähintään yksi kymmenesosa (1/10) sukuseuran äänioikeutetuista jäsenistä sitä hallitukselta erityisesti ilmoitettua asiaa varten vaatii.

Sukuseuran kokouksessa on jokaisella edellisen vuoden jäsenmaksunsa maksaneella jäsenellä äänioikeus ja jokaisella äänioikeutetulla yksi (1) ääni.

Sukuseuran päätökseksi tulee se mielipide, jota on kannattanut yli puolet annetuista äänistä. Äänten mennessä tasan ratkaistaan vaalit arvalla.

Muutoin päätökseksi tulee kokouksen puheenjohtajan kannattama mielipide.

9. § VUOSIKOKOUS

Sukuseuran vuosikokouksessa käsitellään seuraavat asiat:

1. kokouksen avaus.
2. valitaan kokouksen puheenjohtaja, sihteeri, kaksi pöytäkirjan tarkastajaa ja tarvittaessa kaksi äänten laskijaa;
3. todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus;
4. hyväksytään kokouksen työjärjestys;

5. esitetään sukuseuran tilinpäätökset, vuosikertomukset ja tilintarkastajien lausunnot vuosikokousten väliseltä ajalta;
6. päätetään tilinpäätösten vahvistamisesta ja vastuuvapauden myöntämisestä;
7. vahvistetaan toimintasuunnitelma, tulo- ja menoarvio sekä liittymis- ja jäsenmaksu seuraavalle toimikaudelle;
8. valitaan hallituksen puheenjohtaja, varapuheenjohtaja sekä muut jäsenet;
9. valitaan kaksi tilintarkastajaa ja heille kaksi varamiestä seuraavaksi toimikaudeksi;
10. käsitellään muut kokouskutsussa mainitut asiat.

Mikäli sukuseuran jäsen haluaa saada jonkin asian sukuseuran vuosikokouksen käsiteltäväksi, on hänen siitä kirjallisesti ilmoitettava niin hyvissä ajoin, että asia voidaan sisällyttää kokouskutsuun.

10. § SÄÄNTÖJEN MUUTTAMINEN JA SUKUSEURAN PURKAMINEN

Päätös sääntöjen muuttamisesta ja sukuseuran purkamisesta on tehtävä sukuseuran kokouksessa vähintään kolmen neljäsosan (3/4) enemmistöllä annetuista äänistä. Kokouskutsussa on mainittava sääntöjen muuttamisesta tai sukuseuran purkamisesta.

Sukuseuran purkautuessa käytetään sukuseuran varat sukuseuran tarkoituksen edistämiseen purkautumisesta päättävän kokouksen määräämällä tavalla. Sukuseuran tullessa lakautetuksi käytetään varat samaan tarkoitukseen.

Leppäsläisten sukuseura

Puheenjohtaja:

Matti Lepäntalo

Hallitus:

Jukka Jaakkola

Paula Rintamaa

Varapuheenjohtaja:

Liisa Mäkipää

Liisa Mäkipää

Jukka Leppänen

Arto Ojanen

Sihteeri:

Antti Huhtala

Antti Huhtala

Matti Lepäntalo

Anna Hämäläinen

Rahastonhoitaja:

Esko Mäkipää

Tilintarkastajat:

Pauli Huhtamaa ja Kalevi Koivula

Siunatuksi lopuksi

Rakas sukulaisemme ja vieraskin lukijamme! Tämmöinen se sitten oli meidän ensimmäinen sukkokouksemme 22.7.1995 Kankaanpään kirkossa ja Vihtiläjärven Toukolassa pidettynä ja sanatarkasti paperille pantuna. Näin syntyi myös "LEPPÄSLÄISEN " ensimmäinen numero. Ettäkö jatkoa?, ajattelet. Kyllä vain. Vuoden kuluttua uusi yritys. Luovaa joukkoa kun olemme, niin me allekirjoittaneet, jotka omavaltaisesti olemme nimenneet itsemme toimituskunnaksi, otamme koska tahansa ja hyvillä mielin vastaan teidän henkenne tuotteita. Ihan minkälaisia vain ja aivan miltä ikäluokalta tahansa. Kaikkein parhaita ovat tietysti kertomukset, tarinat ja kaskut suvun jäsenistä, maalliset ilot ja surut jo jättäneistä tai niiden keskellä vaeltavista. Jos runosuoni sykkii, kai se meillekin säkeitä lykkii. Samoin aiheisiin liittyvät valokuvat. Joten: jo valmiiksi kirjoitetut pöytälaatikoista esiin ja meille. Tai sitten kynä käteen tai tietokoneen ääreen ja ilot, tuskat ja tututkin tarinat sanoiksi paperille, kuoreen ja toimituskunnalle. Tekijäpalkkioita ei makseta. Ne korvaa lukijakunnan lämpöiset ajatukset.

Sukuseuramme rekisterianomus on jätetty Rekisterihallitukselle elokuussa 1995. Siellä nykyisin käytössä olevalla nopeudella käsittely kestänee noin vuoden. Näin sieltä ilmoitettiin.

Aloittelevan sukuseuramme kassa on laiha-lainen. Siksi toivomme, että kukin "LEPPÄSLÄISEN" saanut/hankkinut maksaisi pankkisiirtotilillemme: Merita, Kankaanpään konttori, Leppäsläisten sukuseura, tilinumero: 209118-7159 , kulujen peitoksi 30 mk.

Toimituskunta kiittää

Matti Lepäntalo

Pohjoiskaari 40/12

00200 Helsinki

Arto Ojanen

Venälhontie 13

21250 Masku

Esko Mäkipää

Aaponkatu 2

38710 Kankaanpää

Perustava sukukokous

Vihteljärvellä 22.7.1995

Matti Lepäntalo
Luis Häkkinen
~~Ashelund~~
Jouko Lepäntä
Teuvo Rautaa
Selma Rautala
Salme Rautala
Felix Ojman
Paavo Taveni
Juho Taveni
Samuli Si.
Klitta Lampinen
Tatu Haara
Nauvalinn
Pauli Vartiainen
Jutta Huhtamaa
Noora Huhtamaa
Jarkko Huhtamaa
Harold-Maci Huhtamaa
Luis Järvenen
Matti Luoma
Toivo Salmi,
Maila Salmi
~~Matti Salo~~
Maaila Salmi
Kari Kaki
Pöytä Motti
Jouko Saks
Vesa Lait
Eino Oksanen
Hilja Pyy
Lisä Seppälä
Sija P. Thäner & Olli

Ble Gård - Aika
Lennart -
Jouko Raskala
Kaarina Leppä -
Juha Setälä
~~Anna~~
Sanna-Liisa Lelkumäki
Heikki Riikonen
Jukka Leppänen
Heleno Leppänen
Asta S. W. Rantala
Tapio Työri
Matti Työri
Jon Matti
Mari Työri
Eskeli Ahjolahti
Liisa Kinnunen
Jama Pesonen
Sointi-Pekka Pesonen
Liisi Ahjolahti
Anna Leppänen
Juho Järvelin
Kaarina Leppänen
Kaarina Tuominen s. Leppänen
Pentti Tuominen
Leena Tuominen
~~Anna~~
Otto Räsänen
Helmi Rönkä
Kari Kejonen
Jouko Mäkelä

Sanna Christoff
Henny Christoff
Mary Christoff
Katy Christoff

Julha Jaakkola
Liisa Jaakkola
Marita Jaakkola
Knuti Pamieli
Jeen Pien
Tapari Pien

Laina Tarvanen
Elli, Erna, Eino
Verna Tarvanen
Weli Oskari

Rino Kujanen
 H. H. Passilampi
 J. H. Kallio
 Ten Rauh
 Tyne Lepänen
 M. Virtanen
 J. H.
 O. Leppänen
 A. Reppänen
 J. H.
 J. H.
 S. Lepänen
 S. V. H.
 H. H.
 R. H.
 M. H.
 P. H.
 S. H.
 J. H.
 K. H.
 L. H.

Heikki Anttonen
 mm. Pami
 Out Lepänen
 As. isotalo
 Hella Raskala
 Laura Koirula
 Kauko Koirula
 Toivo Kujansuu
 Eija Uusi-Oukari
 Mai Mäenmä
 Sanna-Mai Mäenmä
 Aune Koirula os. Leppänen.
 Aune Kallio os. Leppänen
 Eira Leppänen
 J. M. M.
 Pami Mäkelä
 Jyri Mäkelä
 Lina Leppänen
 Leena Kinnunen os. Leppänen
 Lina Leppänen
 os. Leppänen

Paula Lintamäe os. Leppänen
 Lina Riekkönen os. Leppänen

Juha Kuusmanen
 Elina K. Kuusmanen

J. K. Kuusmanen
 JARITA KUUSMANEN

Jona Kuusmanen

J. Kuusmanen

J. Kuusmanen

J. Kuusmanen

Reino Leppänen

Mayja Kari

Kari

Leena Leppänen (SATAKUNNAN KANSAT)
 Juha Leppänen
 Eira Leppänen
 Aina A. Kujansuu
 Antti Hirvikkangas
 Pentti Leppänen
 Jona Leppänen
 Louise Mäkelä
 Jyri Ylämäki
 Jyri Ylämäki
 Sini Ylämäki
 Mikko Ylämäki

Eeva Leppänen

VELI-MATTI LEPPÄNEN
 W. J. Leppänen

Harjo Härmäläinen

Heikki — " —

Harjo — " —

S. J. Härmäläinen Espoo

J. K. Härmäläinen Helsinki
 T. K. Härmäläinen Helsinki

Timo Heinonen

Jukka Heinonen

Leena ja Samuli Virtanen

Aina Rantanen

LAURI RANTANEN